

KERKENBELEIDSPLAN ZINGEM

Juni 2017

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	1
INLEIDING	2
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	5
2. FICHE PER KERKGEBOUW	6
2.1. Sint-Bavokerk te Zingem.....	6
2.1.1. Identificatie	6
2.1.2. Beschrijving	7
2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	18
2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	20
2.2. Sint-Petrus en Urbanuskerk te Huise.....	22
2.2.1. Identificatie	22
2.2.2. Beschrijving	23
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	33
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	35
2.3. Sint-Jan-Baptistkerk in Ouwegem	38
2.3.1. Identificatie	38
2.3.2. Beschrijving	39
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	50
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	52
3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE.....	55
3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie.....	55
BESLUIT	59

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Zingem:

- Sint-Bavo, Kerkplein z.n., 9750 Zingem
- Sint-Petrus en Urbanus, Huiseplein z.n., 9750 Huise
- Sint-Jan-Baptist, Ouwegemsesteenweg z.n., 9750 Ouwegem

Doorlopen traject

De Gemeente en het CKB Zingem namen het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) onder de arm om het proces van het opstellen van een kerkenbeleidsplan voor de gemeente Zingem te begeleiden. Het Centrum gebruikte hiervoor een stappenplan opgesteld dat als volgt is opgebouwd: opstellen van pastoraal of dekenaal plan (FASE1), dialoog met de gemeentelijke overheid (FASE 2), opmaak inventarissen en standpunt stuurgroep bepalen (FASE 3), consultatieronde van het ontwerp van parochiekerkenplan (FASE 4), goedkeuring door bisschop en gemeenteraad (FASE 5).

Bij een eerst (gratis) algemeen intakegesprek werd uitleg gegeven over de algemene werkwijze en het te volgen stappenplan (**voorjaar 2016**, Jan Jaspers).

In overleg met parochieteam, CKB, priester, kerkfabrieken en diocesane verantwoordelijken checkte een medewerker de stand van zaken van het pastorale plan (**november 2016**, Jonas Danckers). Het opstellen van dit plan is een kerkelijke aangelegenheid en komt tijdens het proces nog herhaaldelijk verder ter sprake. In november 2016 werd door E.H. Andy Raes, pastoor van de “nieuwe parochie” Kruishoutem, Zingem en Wortegem-Petegem een pastoraal plan voorgelegd (zie bijlage).

Er vond een **algemeen startmoment** plaats over het te doorlopen proces en voorbeelden van neven- en herbestemming voor parochieteam (per kerktoren), kerkfabrieken, CKB, gemeenteraad, etc. op dinsdag **20 december 2016** om 19u30 in het Gemeentehuis van Zingem.

In onderling overleg en met aandacht voor evenredige verdeling aan de samenstelling werden vervolgens een **kerkelijke en burgerlijke werkgroep** samengesteld. Bij de eerste vergaderingen voor het samenstellen van deze werkgroepen, werden contactpersonen aangeduid waarmee de medewerker verder communiceerde. De kerkelijke werkgroep (KW) is samengesteld uit vertegenwoordigers van het Centraal Kerkbestuur, de voorzitters van de drie kerkfabrieken, vertegenwoordigers van het parochieteam (per kerktoren), pastoor en deken. Ze bepalen de rol van deze kerken in de pastoraal van de toekomst. De burgerlijke werkgroep (BW) is samengesteld uit de burgemeester, bevoegde schepenen en ambtenaren

en vertegenwoordigers verschillende fracties gemeenteraad. Deze werkgroep lijst de noden aan infrastructuur in de toekomstige fusiegemeente Zingem-Kruishoutem op (vb. bibliotheken, scholen, gemeenschapsruimtes, loketten, opvang, etc.) en bepaalt hoe kerkgebouwen daar een rol in kunnen spelen. De burgerlijke werkgroep bepaalt ook een standpunt over andere toekomstideeën. Deze twee werkgroepen verzamelden informatie, consulteerden hun achterban en bepaalden in verscheidene vergaderingen hun visie op de toekomst van de drie kerken.

Er vonden kerkelijke werkgroepvergaderingen plaats, begeleid door medewerker Jonas Danckers (CRKC), op donderdag 16 februari 2017 20u en donderdag 9 maart om 19u in de pastorij van Zingem.

De burgerlijke werkgroep belegde een vergadering onder begeleiding van het CRKC op woensdag 8 februari 2017 16u30 en op dinsdag 11 april 2017 17u30.

Op 12 januari 2017 brachten Birgit Scheys-Thys en Jonas Danckers van CRKC plaatsbezoeken aan de drie kerken van Zingem waarbij heel wat informatie voor dit plan werd verzameld.

Op woensdag 8 februari (Zingem), woensdag 15 februari (Huise) en 22 februari (Ouwegem) ging in de respectievelijke kerken een contactmoment voor de ruime bevolking door waar iedereen aan tafels zijn of haar mening mocht meegeven over de toekomst van de kerken. De meningen die hier werden verzameld (zie bijlage) waren het vertrekpunt voor de verdere vergaderingen en de gezamenlijke stuurgroepvergadering.

Een gezamenlijke stuurgroepvergadering waarop zowel de kerkelijke als burgerlijke werkgroep aanwezig was vond plaats op donderdag 20 april 2017 om 20u30. Deze vergadering werd voorgezeten door een medewerker van het CRKC (Jonas Danckers) en er werd een eerste algemeen standpunt vastgelegd (zie 'onderbouwde visie en plan van aanpak'). Deze visie en de basistekst van het kerkenbeleidsplan werd in een volgende stuurgroepvergadering op dinsdag 16 mei 2017 om 18u30.

De gemeentebesturen en kerkfabrieken leverden in de loop van het proces zo veel mogelijk beschikbare informatie over de kerkgebouwen aan (geschiedenis, statuut bescherming, eigendomssituatie, omgevingsanalyse, interesse socio-culturele actoren, bouwkundige toestand, etc.). De CRKC-medewerkers bundelden deze informatie en scheven deze systematisch uit in kerkenportretten – in het geval van Zingem drie (Sint-Bavokerk Zingem, Sint-Jan Baptistkerk Ouwegem, Sint-Petrus en –Urbanuskerk Huise).

Na de goedkeuring van dit kerkenbeleidsplan door de kerkelijke en burgerlijke werkgroep en dus ook van het College van Burgemeester en Schepenen, werd dit plan voorgelegd aan de

bisschop. Na zijn goedkeuring, is dit kerkenbeleidsplan op de gemeenteraad van juni 2017 goedgekeurd door de gemeenteraad van Zingem.

In overleg met de kerkelijke en burgerlijke werkgroep en in samenwerking met de gemeente zal na de goedkeuring van het plan nog een algemeen infomoment voor het grote publiek georganiseerd worden waar de visie op de kerkgebouwen wordt uiteengezet. Op die manier wordt ook de brede bevolking bij de implementatie van dit plan betrokken.

Goedkeuring

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Zingem, het centraal kerkbestuur van Zingem en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en het parochieteam van de 3 kerken en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Gent op 14 juni 2017;
- door de gemeenteraad van de gemeente Zingem op 22 juni 2017.

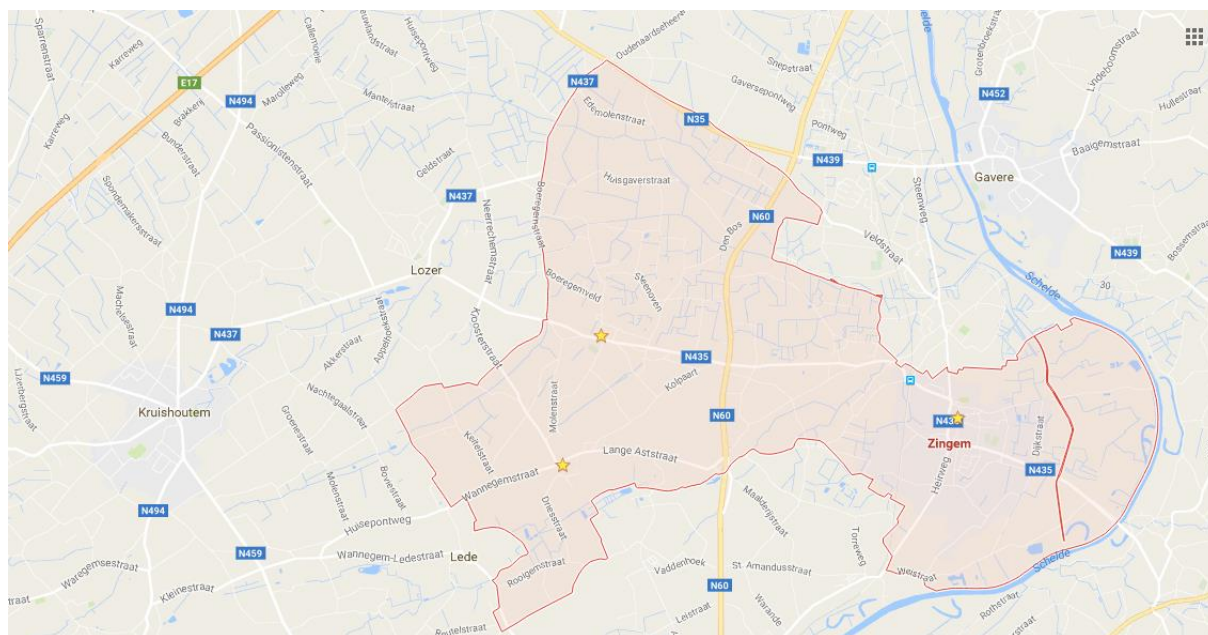
Inhoud kerkenbeleidsplan

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document wordt de toekomstvisie per kerk geduid en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren geschetst.

Handtekening Bisdom

Handtekening gemeente

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. **Sint-Bavo:** Kerkplein z.n., 9750 Zingem
2. **Sint-Petrus en Urbanus:** Huiseplein z.n., 9750 Huisse
3. **Sint-Jan-Baptist:** Ouwegemsesteenweg z.n., 9750 Ouwegem

2. FICHE PER KERKGEBOUW

2.1. Sint-Bavokerk te Zingem

2.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Bavo (Sint-Baafskerk)

Geografische ligging

- Kerkplein z.n., 9750 Zingem
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Oudenaarde
- Parochie
  - o Huidige: Zingem
  - o Toekomstige: "Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem".

Eigenaar: Gemeente

Beheerder: Kerkfabriek Sint-Bavo Zingem

Bescherming(en)

- Is beschermd als monument **Parochiekerk Sint-Bavo** sinds 03-07-1942.

2.1.2. Beschrijving

- Initieel kleine romaanse kerk 10e-11e eeuw
- Rest van de kerk (gotische zijbeuken) circa 1500
- Na verwoesting Gentse geuzen, hersteld in 1593-1645
- Huidige toren 1635
- Beschermd monument 1942
- Aangeduid als ankerkerk = onveranderlijk parochiekerk

Voor gedetailleerde beschrijving en links zie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/43953>

Sint-Bavokerk met omliggend kerkhof voor WOII.

a) Cultuurhistorische waarde

Georiënteerde dorpskerk, schuin ingeplant op het huidige rechthoekige, desolate dorpsplein, enkel aan noordzijde met parkje.

Geschiedenis

Eerste vermelding in een akte van 966 waarin koning Lotharius de Gentse Sint-Baafsabdij het bezit van 10 hoeven en de kerk restitueert. Hieruit kan afgeleid worden dat er voor de

Noormanneninvasie reeds een kerk, toegewijd aan Sint-Bavo, door de monniken op hun domein opgericht was. In 1121, patronaatschap over de kerk aan de abt van Sint-Baafs bevestigd, na 1537 overgedragen aan het Sint-Baafskapittel en na 1559 aan de Gentse bisschop en het kapittel.

Oudste sporen in huidig gebouw, namelijk westgevel van middenbeuk en basis van de vierkante toren in Doornikse steen, laten een romaans kruiskerkje vermoeden opklimmend tot de 11de of 12de eeuw. Zijbeuken en -koren uit eind 15de of 16de eeuw volgens archiefdocument, linker zijkoor van Onze-Lieve-Vrouw van 1504 en toren hoger opgemetseld in 1529 en voorzien van een houten spits. Volgens een beschrijving van 1577, één der mooiste en rijkelijkste kerken van de streek. Grondig vernield door plunderende Gentse geuzen in 1578 en toren ingestort. Geleidelijke heropbouw vanaf begin 17de eeuw, onder meer van de toren in 1611-1613, voorheen jaarankers 1613 in westzijde, pas in 1635 voorzien van hoge torenspits. In 1610 hoogkoor hersteld met geld van de bisschop en het kathedraalkapittel van Sint-Baafs, in 1614 met leien gedekt. In 1627-28 zuidelijke zijbeuk met Sint-Catherina-altaar heropgebouwd en in 1631 drie vensters van hoogkoor gedicht en twee nieuwe zijvensters gestoken. Bij bezoek van bisschop Triest in 1638 kerk volledig heropgebouwd. Aanpassing en verrijking van het interieur voornamelijk in begin 18de eeuw onder meer met verhogen en vernieuwen van de vloer, dichten van de zuidelijke zijdeur en plaatsen van koorgestoelte, aanbrengen van stucgewelven in Lodewijk XIV-stijl, nieuw portaal van 1710. Belangrijke stormschade in 1748 gevolgd door restauraties van middendak en westgevels die gedeeltelijk afgebroken en heropgebouwd werden. Nieuwe sacristie gebouwd in 1761 volgens jaartal binnenin. In 1767, aankoop van het orgel van de abdij van Beaupré te Grimminge. Instorting van de toren in 1800, heropgebouwd in 1804 door pastoor Van Driessche, zie inscriptie op torenbalken, thans bewaard in kerkportaal. Vergrotingsplannen van architect H. Valcke van 1937, afgekeurd door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. Herstel van oorlogsschade in 1945 door architect H. Valcke en belangrijke restauratiewerken aangevat in 1965 onder leiding van architect A. Vanheuverswijn onder meer met vernieuwen van de torenspits en plaatsen van een vloer in gewapend beton onder het dakgestoelte door F.G. Riessauw in 1971. Verder schilderwerken en onderhoudswerken nog aan de gang.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Sint-Bavo, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/43953> (geraadpleegd op 13 mei 2017).

Beschrijving

De plattegrond ontvouwt een driebeukige hallenkerk met vierkante kruisingstoren, schip en zijbeuken van twee traveeën, niet uitspringend transept met rechte sluiting en hoogkoor van één travee met vijfzijdige sluiting geflankeerd door zijkoren met rechte sluiting en aangebouwde sacristieën. Hoofdzakelijk opgetrokken uit Ledische zandsteen met behouden resten van Doornikse steen in westgevel van schip en torenbasis, en baksteen voor 18de-

eeuwse herstellingen van westelijke puntgevels en sacristie. Afdekkende afzonderlijke leien zadeldaken en hoge naaldspits geflankeerd door vier kleine hoekspitsen voor de toren. Westgevel met drie puntgevels met aandaken gescheiden door zware versneden steunberen; omlopende plint. Middenbeuk van Doornikse steen met begin 18de eeuw vernieuwde top van bak- en zandsteenlagen. Hoofdportaal met zware deur in arduinen Lodewijk XVI-omlijsting geplaatst in 1825 en afkomstig van het toen gesloopte kasteel van Etikhove; erboven gotisch spitsboogvenster in geprofileerde bakstenen omlijsting onder waterlijst; nieuwe drieledige tracering. Zijbeuken met grotere spitsboogvensters in geprofileerde zandstenen omlijsting; nieuwe tracering. Noordelijke puntgevel met bakstenen speklagen en vernieuwde bakstenen top. Zandstenen zuidbeuk, deels hersteld in baksteen. Vierkante kruisingstoren op romaanse basis met in de 17de eeuw vernieuwde zandstenen klokkenkamer met per zijde een spitsbogige nis met gekoppelde lancetvormige galmgaten en omlopende waterlijst. Noordelijke zijgevel met twee spitsboogvensters in zandstenen omlijsting onder waterlijst; nieuwe tracering. Aanleunend tegen het transept, 18de-eeuwse calvariekapel met vagevuur in stenen berg met houten beeldengroep achter ijzeren tralies en bekronende gekruisigde Christus geflankeerd door Heilige Maria en Heilige Johannes. Afdekkend leien schilddakje met gelobde daklijst. Noordelijk transept met zandstenen puntgevel met groter spitsboogvenster, links geflankeerd door achthoekig traptorentje onder leien naaldspits. Gelijkaardige zuidgevel met onder meer gedicht korfboogdeurtje in eerste travee onder tudorboogvormige waterlijst met ingemetste 18de-eeuwse grafsteen. Zuidelijk transept met vernieuwde top van bak- en zandstenen speklagen; spitsboogvenster in geprofileerde bakstenen omlijsting. Hoogkoor met gedichte korfboogvensters in geprofileerde zandstenen omlijsting; zware versneden steunberen op hoeken en dichtgebouwde afgeschuinde zijden onderaan. Noordelijk koor van één travee met spitsboogvenster en zandstenen achteraadak met gedicht venster door later aangebouwde sacristie. Zelfde zuidelijk koor met achteraadak met speklagen en vlechtingen. Aanleunende zandstenen sacristie van 1761 met getoogde, vlak omlijste getraliede vensters.

Gepleisterd en thans egaal lichtgeelgeschilderd classicistisch interieur. Beuken gescheiden door spitsboogarcade op Toscaanse zuilen en zware kruisingspijlers. Overwelling met stucgewelven met fijne ribben en gordelbogen met sluitstukken op Lodewijk XIV-consoles. Transept met vlak stucplafond met paneelversiering. Neoclassicistisch aangekleed hoogkoor met gemarmerde Korinthische pilasters met vergulde lijsten, omlopend hoofdgestel en geelgeschilderd apsisgewelf met rozetten; rondboognissen met heiligenbeelden links en rechts van altaar.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Sint-Bavo, Inventaris* Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/43953> (geraadpleegd op 13 mei 2017).

Toren en zoldering

Er is een toegang naar de toren en zoldering via een traptoren in de noordbeuk. Er is een tongewelf boven het schip, een platform boven de kruising en een kleine trap naar de zoldering boven de zuidelijke zijbeuk. Uilenbak aanwezig in de toren, waarvan de vloeren in 1971 verstevigd werden met beton. In 1973 werd de torenspits van de kerk vervangen.

Westelijke gevel met romaanse resten (middengevel). De gotische zijbeuken, die even hoog zijn als de middenbeuk, dateren van ca. 1500. Het transept is enkel in de daken herkenbaar.

Oostelijk gelegen koor met toegemetselde Romaanse rondbogen. Links van het koor situeert zich de sacristie. Let ook op de kloekke stoel van de vieringtoren in Doornikse steen.

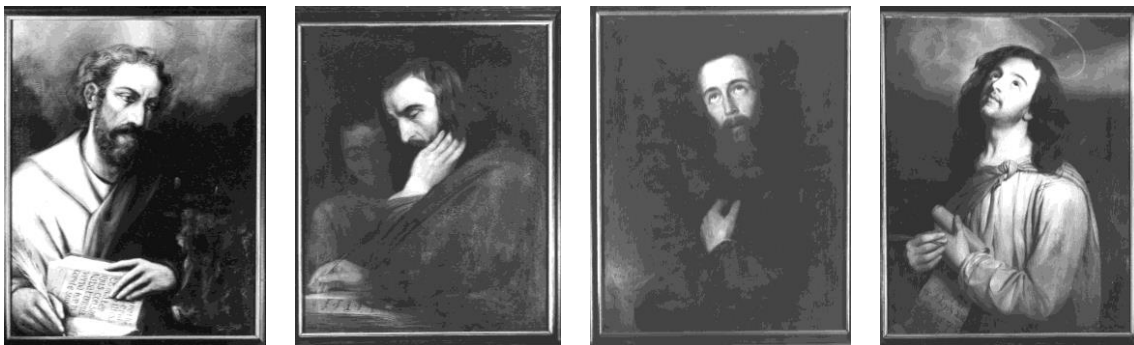
Bespreking roerend patrimonium, orgel, e.a.

Inventaris en archief

- Inventaris:
  - o Inventaris van de gehele collectie roerend erfgoed (101-150 stuks).
  - o Opgesteld door de kerkfabriek. Laatste update 2011.
  - o Beschikbaar op papier.
- Archief:
  - o Archief eerder bewaard in pastorie, nu overgebracht naar Gent voor inventarisatie en bewaring.
  - o Archief van de kerkfabriek, parochie, parochiale instellingen en verenigingen, en pastoors.
  - o Zonder inventaris.

Schilderijen

- "Jezus aan het kruis" door Antoon Van Den Heuvel (1632).
- "Kruisiging" door A. Van den Heuvel van 1632, altaarboek van hoofdaltaar;
- "Boodschap van de engel Gabriël aan Maria", door Th. Blaton, van 1816, altaarboek van noordelijk zijaltaar;
- "Heilige Catharina van Alexandrië", door O. Hoge, 1925, altaarboek van zuidelijk zijaltaar;
- "Vier evangelisten door E. Van Maldeghem", van 1845, Sint-Lucas verdwenen en vervangen door schilderij van O. Hoge van 1956.

Romain-Roger Van Maldeghem - *Vier evangelisten* (1845)

Begravingen in de kerk

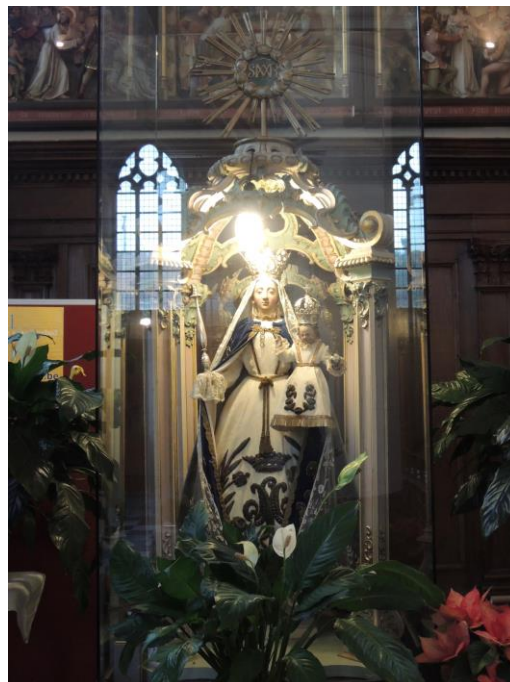
- Graf E.H. Van den Driessche in noordbeuk, Amelot in zuidbeuk

Beeldhouwwerk

- Sint-Petrus en Sint-Paulus in nis links en rechts van hoogaltaar;
- Albaster beeldje van Sint-Joris te paard, van 1507, afkomstig van het schuttersgildenhuis;
- Gepolychromeerd 16de-eeuws (?) zandstenen beeld van "Christus op de kouden steen", afkomstig van het Tiendenhof, nu opgesteld in nis aan de zuidkant van de westgevel, achteraan in de kerk.
- Plaasteren Sint-Maarten tussen middenbeuk en rechterzijbeuk.
- Mariabeeld met kindje Jezus
- Polychrome beelden uit jaren '50. Pastoor Baeten (1947-1960) liet deze bruin verven.

"Christus op de koude steen" in een nis van de zuidelijke zijbeuk.

"Onze-Lieve-Vrouw met Kind Jezus" in de noordelijke zijbeuk.

Liturgisch vaatwerk

- De parochie beschikt over een kelk en meerdere cibories uit de achttiende eeuw (1769)
- De parochie is in het bezit van een torenmonstrans van de 18de eeuw.

Liturgisch textiel

- Altaardoeken en kazuifels worden bewaard in grote kast in de sacristie.
- Zowel gewaden van voor als na het Tweede Vaticaans Concilie zijn bewaard.
- Vaandels en processielinten bewaard in hoekkast sacristie.

Meubilair

- Hoogaltaar met witmarmeren tafel in Lodewijk XVI-stijl en dito tabernakel door Mathias Zens van 1882.
- Noordelijke zijaltaar van Onze-Lieve-Vrouw, gedecapeerd houten barok portiekaltaar met in fronton, grisaille van Onze-Lieve-Vrouw met Kind en rozenkrans en vermeld altaardoek.
- Zuidelijk zijaltaar van Sint-Catherina van Alexandrië, gedecapeerd houten barok portiekaltaar met vermeld altaardoek.
- Koorbanken van 1704 links en rechts van hoogkoor.
- Communiebank in empirestijl, ijzer en hout, van 1822.
- Preekstoel uit de 18de eeuw met reliëfs met voorstelling van Sint-Bavo en de evangelisten. Lambrisingen met halfronde ingewerkte biechtstoelen van 1811-12.
- Kruisweg in gepolychromeerd halfreliëf door Aloïs De Beule, van 1910. Glasraam door C. Ganton Defoin, van 1934 geschonken door de familie Amelot-De Moor.
- 17de- en 18de-eeuwse grafstenen in binnen- en buitenmuren.
- Harmonium in noordbeuk (nog bespeelbaar: trappers gebruiken voor de voeten, en dan een registratie kiezen)
- Elektronisch orgel, oftewel een 'electronium', in het koor: geïndustrialiseerd 20^e-eeuws instrument met weinig cultuurhistorische en muzikale waarde
- Houten kandelaars op hoogaltaar
- Lijst met pastoors in zijbeuk

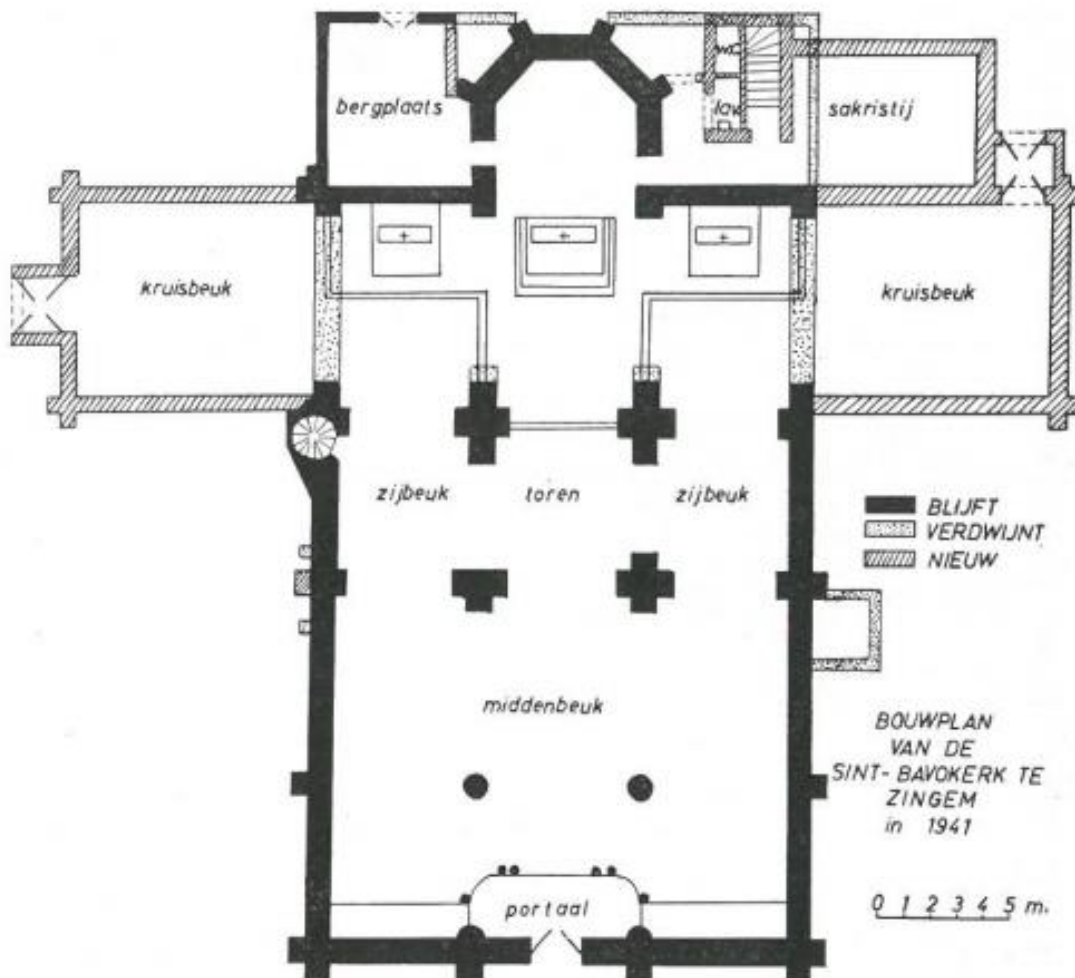
Orgel

- Orgel aangekocht in 1767 met orgelkast en doksaal in Lodewijk XV- en Lodewijk XVI-stijl van de abdij van Beauré te Grimminge.
- Verbouwd en aangepast door P. van Pethegem
- 4 originele documenten (zie bijlage)
- Redelijke toestand
- vanaf 2012 één klavier (Groot Orgel) bespeelbaar gemaakt
- nu twee actieve organisten
- Wordt regelmatig gestemd + onderhoudscontract.
- Compressor en luchtblaasbalg
- Doksaal is momenteel door het orgelbouwatelier ingericht in functie van de werkzaamheden aan het orgel
- Meer gedetailleerde informatie (zie bijlage):
<http://svenvermassen.wixsite.com/orgelvlaamseardennen/zingem-cj83>

Varia

- De parochie beschikt over een ceremoniestaf van 1763

b) Architecturale mogelijkheden

Driebeukige hallenkerk met vierkante kruisingstoren, schip en zijbeuken van twee traveeën, niet uitspringend transept met rechte sluiting en hoogkoor van één travee met vijfzijdige sluiting geflankeerd door zijkoren met rechte sluiting en aangebouwde sacristieën.

Aanwezige voorzieningen

- Verwarming: vernieuwde verwarming, rooster bij toegang naar sacristie, rooster in koor, MAHR-systeem dat niet altijd met voldoende kracht warmt
- Bliksemafleider aanwezig
- Elektriciteit: algemene systeem enkele decennia oud, op termijn te vervangen
- Klokken: Clock O' Matic motor aandrijving. 2 klokken (1 opgeëist, andere gebleven)
- Geluids- en lichtinstallatie: CD-speler in sacristie, 2 vaste micro's en loopmicro
- Sanitair: toilet is verbonden aan de sacristie en niet openbaar (eertijds voor priester)
- Bergplaats: stapelplaats/bergruimte links van het koor, met verwarmingsketel.
- De kerk is toegankelijk voor andersvaliden (geen drempel bij ingang, gelijk met kerkplein en deuren niet belemmerend voor rolstoelgebruikers)
- De kerk heeft een waardevol beschermd interieur (zie cultuurhistorische waarde en bijlage)

Orgel dat in 1767 werd aangekocht van de abdij van Beaupré in Grimminge.

Koor met marmeren altaar uit 1847 en stucgewelven in Lodewijk XIV-stijl.

Zuidelijke zijbeuk.

Noordelijke zijbeuk.

De hoofdfunctie van deze kerk blijft parochiekerk. Het hoofdgebruik blijft liturgisch waardoor grote architecturale ingrepen niet nodig zijn. In theorie is het mogelijk om zijbeuken en koor af te splitsen van het schip, maar dit biedt geen meerwaarde aan de functie in de volgende jaren. Het harmonische geheel van het interieur zou hierdoor ook worden verstoord, net zoals bij een uitbreiding op het kerkplein (zonder kerkhof) de monumentale waarde van het gebouw aangetast zou kunnen worden (cf. bescherming). Bij een restauratie en/of herinrichting van de stookruimte of sacristie of nissen achteraan wordt best wel bekeken hoe sanitair en eventueel omkleedruimte op langere termijn voor de valorisatie in deze kerk kunnen worden aangebracht.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is goed.

Monumentenwacht is aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw. Er werd een rapport voor het interieur en een voor het exterieur opgemaakt in 2012 en een bijkomend verslag exterieur in juli 2015.

Het inspectierapport interieur 2012 adviseerde om voor het schilderij “De Kruisiging van Christus” op korte termijn maatregelen te treffen. Ook voor de kruisweg, het beeld “Christus op de koude steen” en “Heilige Joris en de draak” werden aanbevelingen meegegeven. Op langere termijn werd aangeraden de vergeelde schadelijke filmlaag te verwijderen van de twee gedenkstenen, de doopvont en de lavabo in de sacristie. Daarnaast werd aangeraden om het hout van het kruisbeeld in de sacristie te laten reinigen en de afwerklaag te laten vervangen en het metaal van de kandelaars op de kaarsenbank van het hoofdaltaar te laten reinigen en de vernislaag te vervangen. Naast de aanbeveling om het metaal van de processiestaf en de flambeeuwen te conserveren, werden nog een reeks preventieve maatregelen meegegeven.

Het inspectierapport exterieur (2012) adviseerde om:

- voorgevel te reinigen en voorzien van een waterwerende beschermlaag
- plaatselijk voegwerk te herstellen
- vergaarbakken te plaatsen op de voorgevel
- bij de dakluiken een extra afvoergeultje te voorzien op het vaste dakkader om zo de evacuatie van water te verbeteren
- ladderhakenverdeling aan te brengen op de daken, net zoals aluminium ladders in de toren om de veiligheid inzake werken en inspectie op hoogte te verbeteren
- loopbruggen te plaatsen boven het schip
- zink van zakgoten te vervangen
- leiwerk op traptorentje beter te onderhouden
- leiwerk op torenspits te herstellen

In 2015 werd een ander rapport exterieur opgemaakt. De monumentenwachters reinigden de dakgoten voor controle, dichtten enkel lekken met afdichtband en elastische voegkit, vervingen enkele afgeschoven leien, verwijderden plaatselijke muurvegetatie. In dit rapport werd erop gewezen dat de kerk goed wordt onderhouden en opgevolgd.

De volgende dringende aanbevelingen werden vooropgesteld:

- Vervangen van gootbekleding en afvoeren
- Vervangen van luiken van dakkappelen en zakgoten en in toren
- Ontroesten en schilderen van de kruisjes op de sacristieën en het koor
- Vernieuwen van alle dakluiken
- Uitvoeren van onderhoudsschilderwerk aan alle ramen en deuren
- Ontroesten en schilderen van de diefijzers
- Plaatselijk herstellen van voegwerk
- Schade aan glas-in-loodraam herstellen
- Historische grafplaten restaureren en/of behoeden tegen verdere degradatie
- Aandachtspunt sulfatie van Balegemse steen

Bijgevolg werden in het zesjarenplan 2014-2019 de herstelling van de zakgoten (twee lange binnengoten op het schip), de plaatsing van ladders en platformen naar en in de torenspits voorzien (loopbruggen boven schip op langere termijn). In 2013 werden reeds haken aangebracht op de toren, in 2015 werden aluminiumladders naar de toren aangebracht en muurwerk hersteld. In 2016 werden ook kleine herstellingen en schilderwerken uitgevoerd die beantwoordden aan de aanbevelingen uit 2015. De laatste grote schilderwerken in de kerk dateren van 1992. De verschillende punten die werden aangehaald in de inspectierapporten worden gefaseerd hersteld (eerste lijst punten 1-3, 5 en 7 reeds uitgevoerd, tweede lijst punt 2 en schade aan glasramen nu reeds uitgevoerd).

Jaarlijks wordt de bliksemafleider (HELIBLITZ) en verwarmingsinstallatie op aardgas gecontroleerd.

De investeringswerken voor de volgende meerjarenbegroting wordt bekeken in functie van de toekomstige gecontinueerde liturgische en cultuurhistorische functie van dit kerkgebouw in overleg met de gemeentelijke overheid (zie onderbouwde visie en plan van aanpak).

2.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het kerkgebouw

- Georiënteerde dorpskerk, schuin ingeplant op het huidige rechthoekige dorpsplein, enkel aan noordzijde met parkje.
- 's avonds is de kerk langs de buitenkant met spots verlicht.
- Luiden van de klokken via Clock O'Matic
- er ligt parking tot tegen de kerk. Nog enkele graven tegen de kerkmuur, maar begraaving nu volledig op nieuwe begraafplaats (zie plannetje).

Bereikbaarheid en parking

- Bereikbaarheid via openbaar vervoer
- De Lijn Belbus Zingem – Oudenaarde
- De Lijn - Lijn 47: Gent-Sint-Pieters – Gavere – Oudenaarde
- NMBS-station Zingem op spoorlijn Gent-Oudenaarde-Ronse
- Parking
  - o Naast en achter kerkgebouw.
  - o Op het terrein van de gemeente, circa 70 plaatsen.

Omgeving

Het kerkhof

- Niet in directe nabijheid van kerkgebouw, in de nabijgelegen kerkhofstraat.

De voormalige pastorie (Kwaadstraat 13, 9750 Zingem)

- Eigendom van de gemeente
- Doet enerzijds dienst als vergaderruimte voor de parochiale organen en voor de kerkfabriek, archiefruimte voor de kerkfabriek en de parochie, parochiesecretariaat en onthaal. De lokalen, gebruikt door de kerkfabrieken en het centraal kerkbestuur, zijn afgesloten waardoor een vergaderruimte en een keuken ter beschikking staan van gebruikers. De toegang tot het gebouw is voorzien via de hoofdingang aan de Kwaadstraat. Om toegang te krijgen dient de gebruiker in het gemeentehuis een geprogrammeerde sleutel af te halen. Deze sleutel geeft de gebruiker enkel toegang tot het gebouw op de uren en data die hem werden toegestaan.

Gesubsidieerde Vrije Basisschool (Kwaadstraat 20, 9750 Zingem)

Gemeentelijke Basisschool De Bosrank (Kerkplein 24, 9750 Zingem)

- Deze turnzaal wordt tijdens de schooluren gebruikt door de gemeentelijke basisschool. Buiten de schooluren staat deze zaal ter beschikking van de verenigingen en de sportdienst. De sportdienst organiseert hier een aantal sportreeksen, maar ook sportkampen. Deze zaal heeft een grootte van 32 m x 16 m x 5 m en beschikt over 2 kleedkamers met apart sanitair.
- Accommodatie: sportzaal, kleedkamers en douches.
- Activiteiten: sportevenement.
- Gemeentelijke infrastructuur.

Huize Bavo (Dorpsstraat 31, 9750 Zingem)

- Accommodatie: Zaal, Keuken
- Activiteit: Vergadering, repetitie zang-/muziek-/toneelvereniging, tentoonstelling, andere.
- Zaalte naast De Volkskring.
- Voormalig klooster (1912-1985) van de zusters van St.-Vincentius van St.-Denijs-Westrem.

Parochiezaal De Volkskring (Dorpsstraat 33, 9750 Zingem)

Zaal De Korenbloem (Kerkplein 12, 9750 Zingem)

Zaal De Club (Kwaadstraat 9, 9750 Zingem)

Zaaltje naast café Sportpaleis (Kerkplein 6, 9750 Zingem)

Onze-Lieve-Vrouwkapel (Omgangstraat, 9750 Zingem)

- Deze kapel werd omstreeks 1990 gerestaureerd door gemeentepersoneel.

KSK Zingem, voetbalterreinen met openbaar speelterrein

Sint-Bavokerk in haar ruimtelijke omgeving.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische activiteiten

Nu wekelijkse eucharistie op zondag om 10u : 40- 60 aanwezigen. In geval van intenties of speciale vieringen (doopselcatechese, jaarmis OKRA, KWB, etc.) kan dat oplopen tot 100.

Vanaf juli 2017 zaterdagavondviering gepland in Sint-Bavo Zingem (gezien de vieringen op hetzelfde tijdstip in Nederzwalm en Asper, wordt hierover nog overlegd).

Ongeveer 20 begrafeningen per jaar in de Sint-Bavokerk te Zingem.

Binnen de “nieuwe parochie”, “Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem” is deze Sint-Bavokerk aangeduid als ankerkerk waar ook in toekomst voor onbepaalde duur dopen, communies, vormsels, huwelijken, uitvaarten zullen doorgaan.

Religieuze tradities en gebruiken van kerk en hoe ruimtelijk georganiseerd (processies, devotie, patroonsfeest, kermissen, andere)

- Mariale ommegang op vooravond van Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart, op 14/8
- Kermis-missen in april, augustus en oktober
- Om de drie jaar viering op 11 november

Niet liturgische activiteiten

De kerk wordt circa 2 tot 6 keer per jaar gebruikt voor concerten, occasioneel voor repetities van de harmonie en koren en voor lokale tentoonstellingen.

Het orgel wordt regelmatig gebruikt als oefeninstrument door Sven Vermassen. Bespeling gebeurt dus ook regelmatig buiten de vieringen.

Andere activiteiten i. v. m. toerisme en ontsluiting:

- Lid Open Kerken: kerk wordt opengesteld, zeker op marktdag vrijdag
- Orgelconcerten, vb. Nicolas De Troyer op vrijdag 31 maart 2017
- Optreden koor Oekraïne (Davidsfonds)
- Open Kerken tentoonstelling kunstschaten (kasten van Provincie Oost-Vlaanderen)

Er werd een basis toeristische folder uitgewerkt over het kerkgebouw en er zijn borden over de geschiedenis van de kerk voorzien.

Varia

- De kerk is het hele jaar door vrij te bezoeken (lid van Open Kerken).
- Er is een onthaalbrochure voorzien in de kerk.
- De kerk is aangesloten bij Herita (vroegere Forum voor Erfgoedverenigingen vzw).
- Tijdens het contactmoment voor de kerk van Zingem op 8 februari werden verschillende suggesties gedaan over verdere valorisatie van het kerkgebouw, die aantonen dat verschillende actoren wel interesse hebben (zie bijlage).

2.2. Sint-Petrus en Urbanuskerk te Huise

2.2.1. Identificatie

Naam: Sint-Petrus en Urbanus (Sint-Pieters en Urbanus)

Geografische ligging

- Huiseplein z.n., 9750 Huise
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Oudenaarde
- Parochie
  - o Huidige: Huise
  - o Toekomstige: "Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem".

Eigenaar: Gemeente Zingem

Beheerder: Kerkfabriek Sint-Petrus en Urbanus Huise

Bescherming(en)

- Is beschermd als monument **Parochiekerk Sint-Petrus en Urbanus** sinds 24-01-1944.

Voor gedetailleerde beschrijving en links zie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/74486>

2.2.2. Beschrijving

- Parochie opgericht in 877
- Initieel 13e-eeuws laat-Romaans kruiskerkje met vierkante kruisingstoren
- Aanpassingen 18e en 19e eeuw, sacristie 1865
- 1889 vergroting architect A. Van Assche historisende pseudo-Romaanse stijl
- Beschermd monument 1944

Toestand kerk in Huise voor grote verbouwing eind 19^e eeuw.
Verzameling Griet Vanrysselberghe

a) Cultuurhistorische waarde

Georiënteerde dorpskerk met omringend ovaal kerkhof thans afgesloten door een laag bakstenen muurtje of haag en rij accasiaboompjes in plaats van vroegere fraaie ijzeren hekken. Beeld van Heilige Adalardus op zuil van circa 1900 in noordwestelijke hoek.

Geschiedenis

Eerste toestemming om een kerk op te richten gegeven door bisschop van Doornik in 877 (zie falsum gemaakt in de abdij van Corbie in de 11de eeuw ?) aan graaf Koenraad en de abt van Corbie. Volgens de legende, teruggaand op de "Vita Sancti Adalardi" schonk de Heilige Adalardus, 9de abt van Corbie, zijn bezittingen in Huise aan de abdij. 16de-eeuwse schrijvers laten Adalardus zelf in Huise geboren worden doch tot op heden zijn geen afdoende bewijzen hiervoor voorhanden. Van een eerste, mogelijk houten kerkgebouw is niets teruggevonden. Vermoedelijk in de loop van de 13de eeuw, bouw van een laat-romaans (éénbeukig?) kruiskerkje in Doornikse kalksteen waarvan zeker de vierkante kruisingstoren en mogelijk delen van het transept en koor heden nog bewaard zijn. Aanpassingen in de 18de en de 19de eeuw. Volgens archiefdocumenten vanaf midden 19de eeuw, herhaaldelijk herstellingswerken en bouw van een nieuwe sacristie in 1865. Restauratieprojecten vanaf 1885. In 1889 opmaak van plannen voor grondige restauratie- en vergrotingswerken door architect Auguste Van Assche. Op dat ogenblik vertoonde het kerkje volgende plattegrond en opstand: een driebeukig schip van drie traveeën, transept van één travee met rechte sluiting, vierkante kruising met zware pijlers, koor van twee traveeën met zijkoren van één travee en rechte sluitingen, aanleunende sacristie met vijfzijdige sluiting achter hoofdkoor en tweede sacristie in zuidoostelijke hoek. Exterieur volledig opgetrokken uit Doornikse steen. Brede westelijke puntgevel met 18de-eeuws portaal en bekronend steekboogvenster met roedeverdeling; brede midden- en smalle zijbeuken onder één afdekkend zadeldak. Noord- en zuidgevel met vier steekboogvormige venstertjes. Transeptgevels met aflijnende lisenen, 18de-eeuws steekboogvenster met roedeverdeling en rechte kroonlijst onder lessenaarsdak. Vierkante toren, boven de klokkenkamer overgaand in achthoek via halfpiramidale dakjes; klokkenkamer met twee rondboogvormige galmgaten, enkel aan oostzijde met aanzet van deelzuiltje. Zijkoren van één travee met steekboogvenster en hoogkoor van twee traveeën met spitsboogvenster. Huidige kerk in een historiserende pseudo-romaanse stijl eigen aan architect Auguste Van Assche met onder andere het volledig slopen van schip en groter heropbouwen. Tezeldertijd vernieuwen van het meubilair, onder meer de altaren naar ontwerp van Auguste Van Assche, glasramen door G. Ladon en volledige interieurschildering volgens bewaarde plannen van Fr. Coppejans van 1901. Herstellingswerken aan toren, daken, goten en sacristie in 1955 onder leiding van architect A.R. Janssens. Herschilderen van het interieur waarbij een groot deel van de neogotische muurschilderingen overschilderd werden in 1980. Nieuwe onderhouds- en restauratiewerken onder leiding van architect D. Martens aan de gang.

Beschrijving

Huidige plattegrond van het basilicale type met kruisingstoren, schip en zijbeuken van vijf traveeën, iets uitspringend transept van één travee met rechte sluiting, koor met twee rechte traveeën en vlakke sluiting en twee zijkoren; toegevoegde halfronde doopkapel aan tweede traveeën en rond traptorentje in de oksel van de noordelijke beuk en transept. Met uitzondering van toren en delen van koor en transept volledig nieuw parement van

Doornikse kalksteen. Afdekkende leien zadeldaken. Nieuw schip met hoge iets uitspringende middenbeuk met westelijke puntgevel en flankerende zijbeuken, aflijnende lisenen verbonden door een boogfries, rondboogportaal en -venster. Zijgevels geritmeerd door lisenen en rondboogvensters en -bovenlichten in dito nissen; geprofileerde consoltjes onder de stenen daklijst. Sierankers. Halfronde doopkapel met rondboognissen met alternerend venstertjes onder kegeldak. Transeptarmen met behouden muren tot de kroonlijst van het koor, vernieuwde puntgevel, boogfries en rondboogvormige vensterafwerking. Behouden Romaanse vierkante toren met vernieuwde galmgaten met deelzuiltjes en vier toegevoegde uurwerken. Deels behouden koor en zijkoren met vernieuwde rondboogvensters, toegevoegde lisenen en boogfriezen. Stilistisch harmonieus kerkinterieur, echter jammerlijk deels ontdaan van zijn polychrome muurschilderingen. Schip thans beige geschilderd met enkel behouden geschilderde apostelfiguren in de zwikken van de middenbeuk; rondboogarcaden op arduinen zuilen met gestileerd knoppenkapiteel. Overwelfing met houten tongewelf met beschilderde ribben en moerbalken. Zijbeuken onder houten gedrukt zadeldak met ribben op zware moerbalken. Kruising met kruisvormige pijlers en kruisribgewelf rustend op vier, bij de restauratie toegevoegde (?) gesculpteerde hoofdjes; behouden begin 20ste-eeuwse beschildering met medaillons van de vier seizoenen tussen arabesken. Koor met houten tongewelf en behouden polychroom beschilderde wand achter hoofdaltaar. Noordwand met rondboog van vroegere tribune boven de berging. Zijkoren en transeptarmen met gedrukte houten gewelven.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Sint-Petrus en Urbanus, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/74486>

1895: noordelijk zijaltaar van Heilige Adelardus .

Een van de polychrome, neogotische heiligenbeelden op sokkel.

Bespreking roerend patrimonium, orgel, e.a.

Inventaris en archief

- Inventaris:
  - o Inventaris van de gehele collectie (+150 stuks).
  - o Opgesteld door de kerkfabriek in 2008. Laatste update 2011.
  - o Beschikbaar op papier.
- Archief: grootste en oudste deel (1746-2009) overgebracht naar Rijksarchief in Beveren, recentere jaartallen ondergebracht in gemeentecomplex. De inventaris draagt daar toegangsnummer 204/46. Bij verbouwing zal het archief worden overgebracht naar de pastorij van Zingem.

Liturgisch vaatwerk

- Opgeborgen in kluis

Liturgisch textiel

- Zowel recente gewaden als textiel van voor Tweede Vaticaans concilie is nog aanwezig (koorkappen, altaardoeken, etc.)
- Schimmelvorming in hangkasten en schuiven waarin textiel bewaard is (zie ook laatste rapport van Monumentenwacht)

Beeldhouwwerk

- Gotische polychrome heiligenbeelden op sokkel.

Toren en schip

- Traptorentjes in de zijbeuk
- Loopplanken boven schip en zijbeuken circa 10 jaar geleden aangebracht
- Smal schip boven middenbeuk
- In toren kan men onder klokkast door naar rechterzijbeuk (zuidkant)

Meubilair

- Polychroom geschilderd stenen hoofdaltaar naar ontwerp van Auguste Van Assche in pseudo-romaanse stijl, 1895;
- Noordelijk zijaltaar van Heilige Adalardus en zuidelijk zijaltaar van Onze-Lieve-Vrouw naar ontwerp van Auguste Van Assche, arduinen tafel en gepolychromeerd gesculpteerd retabel, 1894;
- Koorbanken door J.B. Bethune, 1868;
- Witstenen Neo-Romaanse preekstoel door R. Rooms, 1905
- Rest van polychrome muurschilderingen in hoogkoor, zijkoren, torengewelf en twaalf apostelen in schip, door Fr. Coppejans en De Cramer, 1901-1903
- Glasramen van Sint-Pieter, Sint-Urbanus en Heilige Adalardus, door G. Ladon

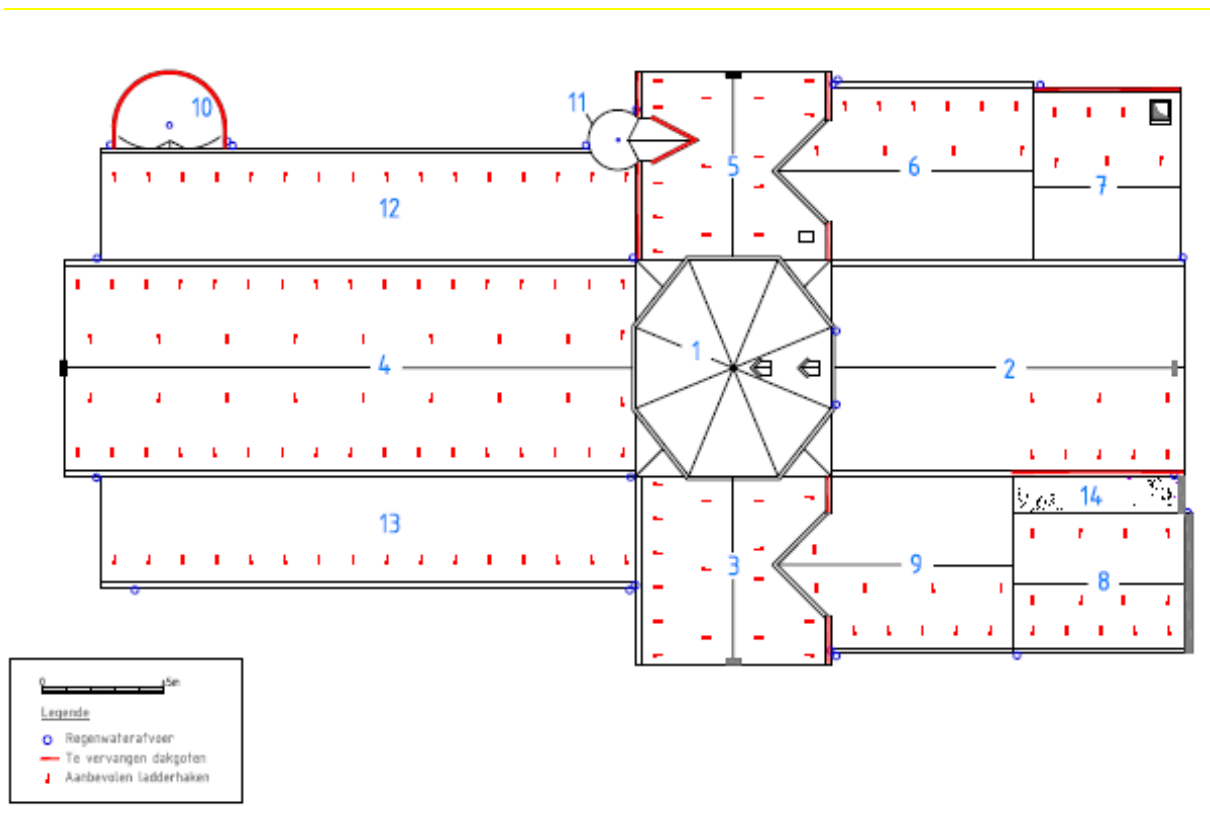
- Merkwaardige kruisweg in gepolijst graniet door R. Rooms, 1900
- Verschillende 18de-eeuwse grafstenen, onder meer ingewerkt in muren van portaal.

Orgel

- Orgel van P. Schyven in orgelkast door Auguste Van Assche, 1898
- Redelijke toestand
- het orgel werd tot twee jaar geleden onderhouden en gestemd door Laureys Semmerzake, nu na afronden kerkenbeleidsplan nieuw onderhoud nodig
- Orgel opening links in het koor bovenaan
- Meer gedetailleerde informatie (zie bijlage):

<http://svenvermassen.wixsite.com/orgelvlaamseardennen/huise>

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk van Huise is een ruime hallenkerk met groot schip, transept en duidelijk afgescheiden koor en zijkapellen.

- Heel ruime kerk waarvan koor en schip duidelijk kunnen afgescheiden worden.
- Ook zijbeuken kunnen gescheiden worden van de rest van het schip
- neo-Romaanse stijl geeft een donkere indruk aan het kerkgebouw van Huise
- Doopkapel met doopvont niet meer gebruikt
- muurschilderingen werden overgeschilderd ten tijde van pastoor De Potter
- kast tegen muur in noordtransept en biechtstoelen in beide transepten
- Bergruimte links achter noordelijk zijkapel
- Sacristie rechts achter zuidelijk zijkapel mét gang met uitgang naar buiten

- Verschillende rouwborden boven op de muren van het transept.
- Graven rechts achteraan, grafstenen van THIENPONT en VAN DEN ABEELE en grafsteen in noordkapel voor familie DELLA FAILLE D'HUYSSSE
- In koor en de twee zijkapellen problemen van opstijgend vocht
- Mozaïekvloer in koor en zijkapellen, deel achter communiebank duidelijk onderscheiden van grijze marmeren vloer in schip en zijbeuken
- Overkapt door tongewelf in hout
- Preekstoel in steen, kruisweg in metaal en houten lambrisering.

Zicht op noordelijke en oostelijke gevel.

Aanwezige voorzieningen

- Verwarming: mazoutketel dateert uit 1972. Brander staat in de berging aan de noordelijke zijkapel. Aanzuiging gebeurt door roosters in de rechterbeuk en in de muur links in het koor. Blazer is aangebracht in een rooster in de linkerzijbeuk.
- Elektriciteit: Recent hersteld, doch bij interieurrestauratie gans te vernieuwen.
- Bliksemafleider: aanwezig, onduidelijk wanneer laatst gekeurd.
- Geluids- en lichtinstallatie: verlichting is moeilijk te vervangen aangezien ze niet aan het plafond maar aan de moerbalken zijn vastgemaakt. Geluidsinstallatie recent vernieuwd.
- Sanitair: Het toilet is verbonden is aanwezig in de berging, niet openbaar. Bij grotere activiteiten is een toilet wel noodzakelijk. Hiervoor wordt met de gemeente een overeenkomst gemaakt: het gebruik van de nieuwe toiletten (naar buiten gericht) van het gemeentecomplex.

- Klokken: 3 klokken opgeëist in WOII, maar erna nieuwe teruggeplaatst. Clock O Matic bediening van de klokken.
- Het kerkgebouw is makkelijk toegankelijk voor andersvaliden
- Het waardevolle interieur beperkt zich voornamelijk tot een beperkt 19^e-eeuws meubilair in de neogotische traditie.

Interieur met rondboogarcaden op arduinen zuilen met gestileerd knoppenkapiteel.

Polychroom beschilderde wand achter hoofdaltaar.

Zicht vanuit het koor op de westelijke ingangspartij.

Uitbreidingsmogelijkheden

- Binnen de kerk is een opdeling tussen koor en schip relatief eenvoudig realiseerbaar
- Het altaar is nu naar voor geschoven maar de communiebank op de scheiding tussen koor en schip kan dienst doen als afscheiding tussen kleinere liturgische ruimte en polyvalente ruimte in het schip.
- Rond de kerk ligt nog een historisch kerkhof, maar aangezien er regelmatig geruimd wordt, bestaan hier eventueel wel mogelijkheden qua uitbreiding (vb. onderzocht door PAJO PLAN architecten), rekening houdend met het statuut van beschermd monument.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is redelijk.

- Herstellingswerken aan toren, daken goten en sacristie uitgevoerd in 1955
- Herschilderen van het interieur in 1980.
- Vernieuwen dakgoten, buitenschilderwerk, uitvoegen torenhuis in 1998.

Er zijn geen grote stabiliteitsproblemen, maar een restauratie van interieur en exterieur dringt zich op. Monumentenwacht is aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw.

Een laatste rapport van Monumentenwacht voor het interieur dateert van december 2009 (eerste volledige interieurinspectie uit 2002). Hierin werden de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Dringend de muurschilderingen met voorstelling “St-Antonius van Padua”, “De Twaalf Apostelen” en “Engelen” door een muurschilderingsrestaurateur laten behandelen.
- Het vaandel “Onze-Lieve-Vrouw onbevlekt ontvangen” laten behandelen door een textielrestaurateur.
- De polychrome beschildering van de beelden “Het Heilig Hart van Christus” en “Het Heilig Hart van Maria” laten blootleggen en de beelden laten behandelen tegen houtborende insecten.
- Op korte termijn de muurschilderingen met voorstelling St-Anna, St-Joachim, St-Coleta en De Heilige Familie reinigen en de oppervlakteschimmels verwijderen, de Kruisweg reinigen en in de mate van het mogelijke de lijnolie verwijderen.
- Op korte termijn de obiits aan de westelijke wand van het noordelijke transept en de obiits 1957 en 1954 reinigen en de lijnolie in de mate van het mogelijk verwijderen.
- De losse onderdelen fixeren, het stofvrij maken en de ophanging van het vaandel “St-Franciscus Xaverius” verbeteren.
- De losse onderdelen van het retabel in het hoofdaltaar en de beeldengroep De Calvarie vasthechten.

- Op langere termijn “De Aangeklede Madonna” geheel stofvrij maken en losse onderdelen fixeren
- Verschillende objecten behandelen tegen schimmels en insecten (zie rapport).
- Een aantal aanbevelingen bij het reinigen van verschillende objecten (zie rapport).

Een laatste rapport van Monumentenwacht voor het exterieur dateert van december 2009 (eerste volledige buiteninspectie uit 2002). Hierin werden de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Sinds de vorige inspectie in 2005 werden weinig of geen onderhoudswerken uitgevoerd: een geregeld onderhoud van de leibedekking en de vervanging van de nodige goten werd noodzakelijk bevonden om het monument blijvend in goede conditie te houden.
- Voor een optimale toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid, werd aangegeven dat er nood was/is aan het dringend:
  - o aanbrengen van ladderhaken op de daken en onder aan de torenspits
  - o grondig reinigen van de klokkenkamer. Vernieuwen van de bordessen (tussenvloeren)
  - o plaatsen van een handvat op het dakluik in het noordtransept
  - o plaatsen van dakluiken of brandladdertjes om de goten van het schip te kunnen bereiken
- Voor een goede instandhouding van het monument was/is het van belang dat volgende werken uitgevoerd worden:
  - o Gelet op de ouderdomsslijtage is een jaarlijkse controle en herstel van de volledige dakbedekking aanbevolen.
  - o Plaatselijk vernieuwen en/of verbeteren van de aansluitingen van de daken met het opgaand muurwerk.
  - o Vernieuwen van de kilgoten van de traptoren.
  - o Opnieuw aanstrijken van de vorstpannen.
  - o Vernieuwen van de zinkbekleding van enkele bakgoten en van de hanggoot. Indien bij de ontmanteling blijkt dat de ondersteuning en/of de afkasting is aangetast, dient deze eveneens hersteld te worden. (Bij het vernieuwen van de zinkbekleding dient voldoende aandacht besteed te worden aan het afschot, het voorzien van voldoende uitzetvoegen en het voldoende laag plaatsen van de tapbuizen - niet hoger dan de gootbodem!). Opnieuw aanbrengen van de weggevallen goothaken aan de bakgoot van de noordsacristie en schilderen van alle boeiplanken.
  - o Vervangen van de rotte muurplaat van het noordtransept.
  - o Plaatselijk herstellen van het natuursteenmetselwerk en de muurankers.
  - o Restaureren van de glasramen.
  - o Bestrijden van het opstijgend vocht, vernieuwen van al het rot pleisterwerk en uitvoeren van binnenschilderwerken.
  - o Ontroesten en schilderen van de trekstangen in de klokkenruimte.
  - o Plaatselijk herstellen van de stenen vloeren.

- Tot slot werd nog aangegeven dat voor een duurzaam onderhoud de volgende punten van bijzonder belang zijn/waren:
  - o Geregeld reinigen van alle goten.
  - o Opnieuw vernissen van het windscherm van de inkom.
  - o Schilderen van de voordeur met aandacht voor het ijzeren beslag.
  - o Reinigen van de zolders.

In de meerjarenplanning voor de begroting 2014-2019 zijn reeds enkele dringende instandhoudingswerken voorzien, net zoals het herstellen van toren en klokken na blikseminslag voor een totaal kost van 28435 euro. De kerkfabriek is er steeds vanuit gegaan dat het overgrote deel van de vermelde werken in de rapporten van Monumentenwacht dienen bekeken te worden in een algehele restauratie van het beschermde kerkgebouw. Door alle partijen wordt telkens gesteld dat deze restauratie gekoppeld dient te worden aan de toekomstvisie die voor de kerk van Huise wordt uitgestippeld.

In de afgelopen jaren is er in samenspraak met het gemeentebestuur reeds gezocht naar een nevenbestemming voor het gebouw in aanloop naar de plannen voor het achterliggende gemeentecomplex. Na een studie van PAJO PLAN architecten werd er echter voor gekozen om de bibliotheekfunctie niet onder te brengen in de kerk.

Er wordt momenteel door PAJO PLAN Architecten, in samenspraak met de kerkfabriek, de gemeente en het Agentschap Onroerend Erfgoed gewerkt aan een beheersplan voor het kerkgebouw (zie bijlage). De verdere uitwerking en het opstellen van het uiteindelijke restauratiedossier en de aanvraag voor een erfgoedpremie zal uiteraard rekening houden met de toekomstvisie die in dit plan wordt uiteengezet.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het kerkgebouw

Georiënteerde dorpskerk met omringend ovaal kerkhof thans afgesloten door een laag bakstenen muurtje of haag en rij accasiaboompjes in plaats van vroegere fraaie ijzeren hekken. Beeld van Heilige Adelardus op zuil van circa 1900 in noordwestelijke hoek.

Verlichting van de toren: de kerk wordt langs de buitenkant 's avonds verlicht met spots vanop het kerkhof.

Bereikbaarheid en parking

- Bereikbaarheid via openbaar vervoer
- De Lijn Belbus Zingem – Oudenaarde
- De Lijn schoolbus van en naar Oudenaarde
- NMBS-station Zingem op spoorlijn Gent-Oudenaarde-Ronse
- Parking
  - o Op het terrein van de gemeente. Aantal plaatsen: 50.

Omgeving

De pastorie

- Circa 5 à 10 jaar geleden verkocht en gronden errond verkaveld in 3 bouwloten

Gemeentecomplex (Huisseplein 16, 9750 Huise)

- Voormalige gemeentehuis achter de kerk huisvest nu lokalen van de KSA, bibliotheek en een kleine zaaltje. De gemeente heeft nu vergevorderde plannen om dit gebouw grondig te renoveren en uit te breiden. Er werd door PAJO PLAN architecten een studie uitgevoerd om na te gaan of de functie van bibliotheek in de kerk kon worden binnengebracht in combinatie met een liturgische functie voor het schip. Het gemeentebestuur besliste op basis hiervan alle nieuwe functies in het gemeentecomplex onder te brengen. In het kader van de gesprekken over dit kerkenbeleidsplan werd overeengekomen te kijken hoe de toiletfunctie van het gemeentecomplex kan ingezet worden voor grotere activiteiten in de kerk (zie conclusie). Rond het gemeentecomplex is ook een pétanquepleintje en parking aanwezig.

Gesubsidieerde Vrije Basisschool (Kloosterstraat 18, 9750 Huise)

- Ongeveer 250 kinderen
- Schoolvieringen en introducties in de kerk

Home Vijvens vzw (Kloosterstraat 18, 9750 Huise)

- o Verpleeghuis

Voormalig politiekantoor Huise (Huisseplein 18, 9750 Huise)

Voormalig klooster van de zusters van Kindsheid Jesu: circa 45 jaar geleden vertrokken

Kerkhof

- historisch kerkhof nog aanwezig rond de kerk
- Zingem heeft geen centrale begraafplaats, hierover wordt mogelijk nagedacht in kader van fusie met Kruishoutem
- Groot deel graven drie jaar geleden geruimd, nu een aantal opnieuw aangeplakt (na 10 jaar begraving)
- Mazouttank (10000 liter met groene dop) aan noordkant kerkhof, watermeter zuidkant kerkhof.

Enkele monumentale graven op het kerkhof die ook de geschiedenis van kerk en lokale gemeenschap duiden: aan het koor liggen enkele belangrijke figuren begraven zoals bijvoorbeeld het grote graf van de familie Vijvens, welgestelde familie van grootgrondbezitters die het 'gesticht' oprichtten.

15 kapelletjes van de ommevang Huise

- <http://www.zingem.be/website/10-www/155-www/429-www/434-www>
- Eertijds gebruikt voor ommevang doorheen de parochie

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische activiteiten

Tot juli 2017 nog 1 viering per maand met circa 40 à 50 aanwezigen, bij misintenties tot 100 mensen aanwezig bij deze viering. Op hoogdagen en kerstmis meer aanwezigen.

Deze kerk is voorzien als zusterkerk in de nieuwe “Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem” en kan, mits nevenbestemming, nog gebruikt worden voor begrafenissen, huwelijken en occasionele vieringen.

Andere diensten met belang voor ruimere gemeenschap

- Kermismaandag zielmis in oktober, zondag na 18 oktober Sint-Lucas
- Adelardusviering, eerste zondag van juli, gekoppeld aan kleine kermis en groot ledenfeest met alle verenigingen
- Bedankingsviering Adelardus vzw gekoppeld aan feestdag 3 januari, circa 40 mensen aanwezig
- Om de drie jaar viering op 11 november
- schoolvieringen

Niet liturgische activiteiten

Momenteel circa 2-6 concerten per jaar, circa 2-6 koorrepetities en ongeveer één grote tentoonstelling per jaar.

Vzw Adelardus Huise, Uscia-koor, oudercomité van VBS Huise en verschillende dorpsverenigingen geven aan zeker te willen meewerken om een geslaagd project herwaardering kerk Huise op de kaart te zetten.

Vzw Adelardus Huise

- Zie ook bijlage
- Na vernieuwde dorpsplein in 2001 opgericht, in 2012 vzw
- 3 hoofddoelstellingen:
  - Promoten van het imago en het cultureel erfgoed van Huise (o.a. Adelardus, Frans-August Gevaert, Jean Baptiste Van Wymeersch.....)
  - verenigingen ondersteunen en samenbrengen, de verbondenheid tussen mensen stimuleren over de grenzen van rangen en verenigingen heen.
  - De zelfstandigen en handelaars van het dorp meer betrekken bij het dorpsgebeuren en het sociaal leven, en, door middel van dorp gebonden of regionale producten, ze laten meegenieten van de bekendheid van Huise.
- Organiseren van de volgende activiteiten:

- Nieuwjaarsreceptie voor alle helpers van Adelardus voorafgegaan door een eucharistieviering uit dankbaarheid voor alle hulp die de Adelardusvereniging van verenigingen en bewoners mogen ontvangen. Bij deze mis zijn 50 tot 60-tal aanwezigen (persoonlijk uitgenodigd en uitnodiging in parochieblad).
- Recepties ter gelegenheid van de eerste en plechtige communie
- Dorpsfeest in het weekend van de eerste zondag na de 29ste juni. Hierbij wordt een jogging en een eetfestijn ingericht met randanimatie voor de kinderen en een aperitiefconcert voor alle aanwezigen
- Landbouwcontactdag tijdens Oktober kermis in Huise, waarbij er tentoonstellingen en demonstraties gegeven worden omtrent onderwerpen die in nauw contact staan met het boeren leven in en rond Huise. Een organisatie in samenwerking met de school VBS Huise en Home Vijvens, waarbij jong en oud betrokken worden
- Uitgave van een activiteiten kalender, waarin alle activiteiten, georganiseerd door de verenigingen van Huise staan vermeld.
- Eenmalige activiteiten zoals Kunstproject i.s.m. Art pro Art, praalstoet door alle verenigingen, Tournee Staminee en Vlaamse kermis met oude volkspelen

Optredens Uscia-koor te Huise

- in 1984 opgericht onder impuls van toenmalig pastoor Snoeck
- naam verwijst naar de naam die Huise in 877 droeg
- sinds het begin o.l.v. dirigent Bernard De Keyser
- sinds 1987 deelname aan verschillende toernooien, nu in tweede divisie
- Naast het opluisteren van kerkelijke feestdagen, huwelijksmissen, begrafenissen en speciale intentiemissen in eigen kerk en erbuiten verleent het koor zijn medewerking aan verschillende projecten en organiseerde het zelf enkele verdienstelijke concerten, waarvan verschillende in de kerk van Huise
- Meer info op <http://www.uscia.be>

Tentoonstelling PASS-kunstproject

- Kris Martin, kunstenaar uit Mullem, nodigde Jan Hoet Junior uit om in Mullem, Huise, Wannegem en Lede kunstproject op te zetten.
- Meer info op <http://www.tento.be/kortnieuws/pass-%E2%80%93-kunst-dorpen>
- Ging door in mei en juni 2015 (met > 10.00 bezoekers).

Varia

De verenigingen geven algemeen en ook op het contactmoment (zie bijlage) aan dat er zeker interesse is om grotere activiteiten te organiseren in het kerkgebouw. Ieder jaar wordt er op het voetbalplein een tent opgesteld waar de Adelardusvereniging, de school, de minivoetbalspelers en de voetbalclub circa 3 weken na elkaar eetfestijnen en andere activiteiten organiseren. Er kan gekeken worden hoe (bepaalde) activiteiten kunnen doorgaan in het kerkgebouw.

De kerk is vrij te bezoeken tijdens de lente- en zomermaanden en heeft veel troeven voor toerisme in deze kerk. Dit werd reeds aangetoond door de PASS-tentoonstelling en het feit dat fietsers en wandelaars de kerk regelmatig aandoen. De kerk is niet aangesloten bij de vereniging Open Kerken, maar stelt dus wel regelmatig open.

2.3. Sint-Jan-Baptistkerk in Ouwegem

2.3.1. Identificatie

Naam: Sint-Jan-Baptist (Sint-Johannes-de-Doper)

Geografische ligging

- Ouwegemsesteenweg z.n., 9750 Ouwegem
- Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Oudenaarde
- Parochie
  - Huidige: Ouwegem
  - Toekomstige: “Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem”

Eigenaar: Gemeente Zingem

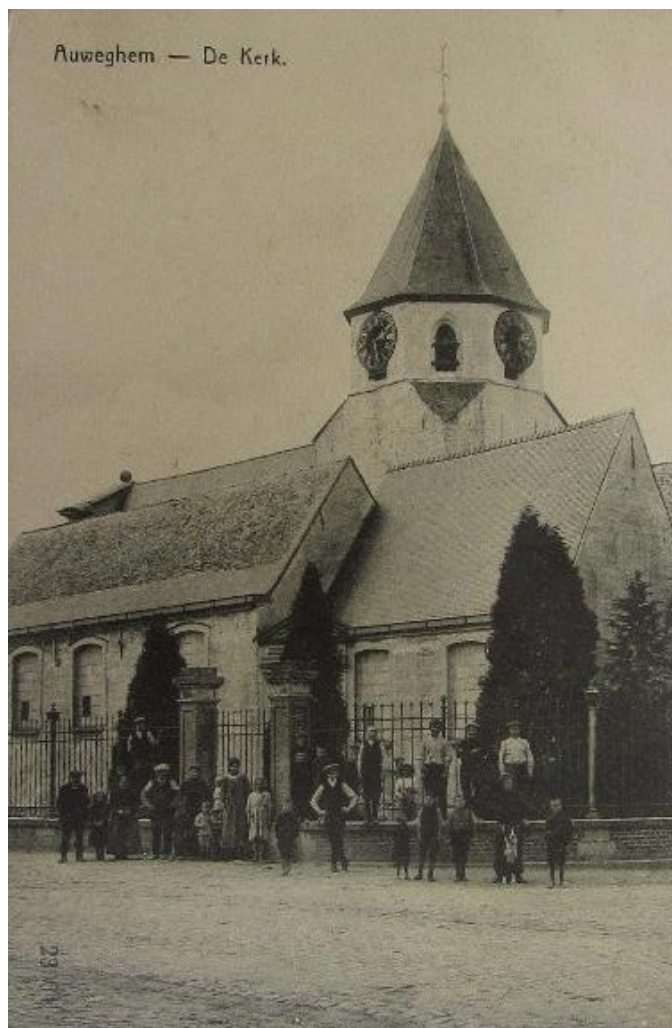
Beheerder: kerkfabriek Sint-Jan-Baptist Ouwegem

Bescherming(en)

- Is beschermd als monument **Parochiekerk Sint-Jan-Baptist** sinds 01-08-1986.
- Omvat de bescherming als monument **Parochiekerk Sint-Jan-Baptist: toren**, gelegen te Ouwegemsesteenweg z.n. (Zingem), sinds 28-12-1936.

2.3.2. Beschrijving

- Parochie opgericht voor 1313
- Initieel 14e-eeuwse gotische kruiskerk, laatgotische bovenbouw toren
- 1700: tweebeukige kerk
- 19e eeuw: koor en noorderbeuk bijgebouwd
- neoclassicistisch interieur
- uniek Slaafkesbeeld en schilderij van orde van Trinitariërs te linken aan immaterieel erfgoed Fluitjeskermis en Slaafkesbier
- Beschermd monument 1986 (toren reeds in 1936)
- volledige restauratie 2006

Restauraties jaren 1920.

a) Cultuurhistorische waarde

Georiënteerde dorpskerk met omringend kerkhof, mooi ingeplant op de hoek met Ouwegemstraat, aan de steenweg afgesloten door fraaie ijzeren hekken op lage bakstenen voet, achteraan door een hoge gewitte bakstenen muur. Toegang tussen bakstenen pijlers aan zuidzijde en via een arduinen trap van zes treden en zware hoekpostamenten in noordoostelijke hoek.

Voor gedetailleerde beschrijving en links zie: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/74444>

Geschiedenis

Hypothetische bouwgeschiedenis door het ontbreken van enige studie, de fragmentarische bronnen, verscheidene bouwmaterialen en bouwnaden waardoor zeer heterogene voorkomen. Eerste vermelding van de kerk in 1123, in bezit gekomen van de Gentse Sint-Pietersabdij doch vermoedelijk reeds veel vroeger ontstaan gelet op de toponymie en het Sint-Jan-Baptistpatrocinium teruggaand tot de 8ste eeuw. Resten van een romaans kruiskerkje uit de 12de eeuw tot op heden behouden in de vierkante onderbouw van de kruisingstoren en enkele muurresten in Doornikse steen. Vermoedelijke aanpassing in de gotische periode onder meer aan het koor en de achthoekige klokkenkamer met verwerking van baksteen en zandstenen daklijst. Uitbreiding met een tweede beuk in 1661 (zie jaarankers) aan zuidzijde en mogelijke heropbouw van een bredere middenbeuk in dezelfde periode. In de 18de eeuw aanpassingen aan de vensters, het interieur met onder meer nieuwe preekstoel, orgelkast en oksaal en mogelijk ook het westelijke portaal met 18de-eeuwse poortomlijsting. Vanaf de jaren 1820 aanvraag om kerk te vergroten of zelf volledig te vernieuwen (zie bewaarde plannen), doch als gevolg van de omwenteling van 1830 niet gerealiseerd. Volgens archiefdocumenten in 1847 plan opgemaakt tot vergroting van het inkomportaal en uitbreiding van het oksaal, zie huidige westgevel. Zeker in het derde kwart van de 19de eeuw uitbreiding met noordbeuk en koor, van het hoogkoor met een sacristie en uitbouw van het westportaal gerealiseerd. Tezelfdertijd homogenisering van het interieur en meubilair uitgebreid.

Restauraties in de jaren 1920 met onder meer witten van de toren en herstellen van de daken en opnieuw circa 1960 onder leiding van architect Bressers: toren ontleisterd, gerestaureerd (onder meer versmallen van de galmgaten) en voorzien van nieuw kruis. In 1963 belangrijke binnenschilderwerken met gedeeltelijke overschildering van vroegere gemarmerde en decoratieve delen en van de beelden. Nieuwe Sint-Jansomgengang in ceramiekreliëfplaten aan de buitenmuren. Huidige restauratiecampagne gestart in 1982 onder leiding van ingenieur architect M. Verstraeten en architect R. Janssens waarbij de buitenrestauratie recent werd afgewerkt; voor de nog uit te voeren binnenrestauratie wordt geopteerd voor de vrijlegging of hernemen van de 19de-eeuwse kleurstelling zoals gekend door het vooronderzoek.

Beschrijving

De plattegrond ontvouwt een driebeukige hallenkerk van drie traveeën met vooruitgeschoven middenbeuk, kruisingstoren op vierkante plattegrond, niet uitspringend transept van één travee en koor van drie traveeën met aansluitende sacristie met driezijdige sluiting. Smallere zijkoren van twee traveeën met rechte sluiting. Opgetrokken uit verschillende soorten baksteen en Doornikse steen voor de torenbasis, zuidelijke transeptmuur en plint (gerecupereerd ?) van Zuidbeuk, laatstgenoemde en zuidkoor thans okergeelgeschilderd. Afdekkende afzonderlijke leien zadeldaken en korte torennaaldspits. Neobarokke westgevel met halsgevelbekroning, vier markerende zandstenen pilasters op hoge arduinen plint en geprofileerde sokkels, klassiek hoofdstel met zware verkropte kroonlijst en geveltop met klauwstukken en hoekpostamenten, ingeschreven half rond blindvenster en bekronend driehoekig fronton met bolornament en kruis. Hergebruikte (?) arduinen 18de-eeuwse spiegelboogvormige poortomlijsting met kwarthol beloop op neuten met bladvormige sluitsteen en gebogen kroonlijst; roodgeschilderde poort met makelaar. Terugwijkende westelijke puntgevels van zijbeuken met steekboogvenster, in geschilderde zuidbeuk omlijst en met topoculus. Sobere verankerde bakstenen noordgevel en koor met steekboogvensters met kleine roedeverdeling en twee dito deurtjes, onder meer naar spiltrap voor zolders. Blinde koorsluiting met rondboognis met beeld van Sint-Jan-Baptist in oostgevel; bakstenen hoekpilasters. Verankerde (jaarankers 1661), okergeelgeschilderde zuidgevels met in beuk en transept vlakomlijste steekboogvensters met oren, dito roeden onder waterlijstjes. Aflijnende kwartholle zandstenen daklijst. In de oksel van beuk en koor, gepleisterde calvariekapel met houten kruis en ijzeren Christusbeeld in rondboognis geflankeerd door gegroefde pilasters en bekronend driehoekig fronton met Oog Gods in stralenkrans; half rond ijzeren afsluithekje. Kruisingstoren met vierkante breukstenen onderbouw overgaand in achtzijdige, overwegend bakstenen klokkenkamer (enkele resten van breuksteen) via driehoekige leien trompafschuiningen. Bij de restauratie van 1960 versmalde spitsbogige galmgaten op doorgetrokken arduinen dorpels; vier ijzeren uurwerken op rechte zijden.

Classiserend, thans overwegend rozegeschilderd interieur met gepleisterde gedrukte tongewelven. Brede middenbeuk, van de zijbeuken gescheiden door rondboogarcaden op vrij gedrongen Toscaanse zuilen op hoge grijsgeschilderde achtzijdige sokkels. Smallere kruising onder lager tongewelf, links en rechts afgesloten door een muurstuk, respectievelijk met beeldnis van Heilige Barbara en Sint-Rochus, rondboogvormige scheibogen en dito scheimuren naar het koor. Rijkelijk gedecoreerd, thans roze- en witgeschilderd hoogkoor met deels behouden vergulde elementen, drie traveeën onder gestuct tongewelf met geprofileerde ribben en gordelbogen gestut door gegroefde pilasters. Koorhoofd verrijkt met achthoekige casetten met achtbladerige rozetten. Rondbogige scheibogen naar zijkoren, in zuidelijk zijkoor eveneens met versierde gordelbogen.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Parochiekerk Sint-Jan-Baptist, Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/74444>

Bespreking roerend patrimonium, orgel, e.a.

Inventaris en archief

- Inventaris
  - o Inventaris van de gehele collectie (+150 stuks), opgesteld in 2009
  - o Elektronisch beschikbaar
- Archief
  - o Archief bewaard bij lid van de kerkfabriek, nu overwogen om archief over te brengen naar Rijksarchief in Beveren en/of deel naar pastorij van Zingem.
  - o Archief van de kerkfabriek en pastoors.
  - o Geordend, maar zonder inventaris.

Schilderijen

- "Christene slaven vrijgekocht van de Turken door de Trinitariërs", Vlaamse school, altaarstuk van hoofdaltaar;
- "Heilige Familie", altaarstuk van noordelijk zijaltaar, in 1894 aan kerk geschonken;
- "Doopsel van Jezus in de Jordaan", altaarstuk van Zuidelijk zijaltaar.

Liturgisch vaatwerk:

- Opgeborgen in sacristie
- Ciborie in tentoonstellingskast in de kerk

Beeldhouwwerk

- Heilige Barbara en Heilige Rochus van Montpellier, 18de eeuw, gepolychromeerd hout;
- Verschillende, thans witgeschilderde houten heiligenbeelden of bustes op sokkel; stenen beeld van Johannes De Doper in koorhoofdnis van 1896.

Meubilair

- Barok hoofdaltaar gewijd aan Heilige Drievuldigheid, vermoedelijk van 1685, witgeschilderd en verguld hout, bekronend Oog Gods en flankerende engeltjes;
- Zijaltaren van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Jan-Baptist, gemarmerde houten portiekaltaren, 18de eeuw
- Twee eiken koorbanken en twee sacristiedeuren van 1877-79 door F. Dumon;
- Ijzeren communiebank, 19de eeuw
- Laat-barokke preekstoel met rijk gebeeldhouwde leuning, engelenfiguren en schelpvormig klankbord, van 1746 door P. Migon
- Eén 18de-eeuwse biechtstoel en twee biechtstoelen van 1904 door A. Sinave-Dhont;
- Portaal en balustrade van 1910 door A. Sinave-Dhont
- 18de-eeuws doopvont, marmer;

- Broederschapslijst van de Congregatie van de Heilige Drievuldigheid ter Bevrijding van de christen slaven uit de handen van de Turken met beeldje van slaaf, eerste helft van de 18de eeuw
- Gepolychromeerde plaasteren kruisweg van 1891 door Van Biesbroeck (Gent)
- Zes ceramiek reliëfplaten van de Sint-Jansommegang, van 1963 ingewerkt in buitenmuren
- Twee niet figuratieve koorglasramen van 1873;
- Verschillende in de binnen- en buitenmuren ingewerkte grafstenen uit de 18de en 19de eeuw
- Twee ijzeren 19de-eeuwse grafkruisen tegen de oostelijke koormuur.
- Kandelaars voor begrafenissen (10 vanaf 2016, 6 kandelaars die naast de kist worden opgesteld + 2 gelijkaardige kandelaars en 2 iets kleinere kandelaars die vooraan in de kerk staan)
- Harmonium in linkerzijbeuk

Ca. 1700: Broederschapslijst van de “Congregatie van de Heilige Drievuldigheid ter Bevrijding van de christen slaven uit de handen van de Turken” met beeldje van slaaf.

Schilderij in hoofdaltaar: “Christene slaven vrijgekocht van de Turken door de Trinitariërs”, kopie door Gaspar De Craeyer van doek uit Sint-Jacobskerk Gent.

Orgel

- Orgel van 1867 door Ch. Anneessens in 18de-eeuwse orgelkast
- Slechte toestand, speelt nog slechts gedeeltelijk.
- Scheur in blaasbalg. Offertes gevraagd maar nu on hold.
- Wordt niet regelmatig gestemd en geen onderhoudscontract.
- Meer gedetailleerde informatie (zie bijlage):
<http://svenvermassen.wixsite.com/orgelvlaamseardennen/ouwegem>

Oksaal met orgel uit 1867 door Ch. Anneessens.

Varia

- Er werden twee beelden (Christus en Mariabeeld in het koor) recent gerestaureerd in het atelier Paul Coppens te Wetteren
- Er zijn in de zijmuren van de zijbeuken bij de recente binnenrestauratie (2007) mooi ingemaakte vitrines gemaakt waar religieus erfgoed van deze kerk tentoongesteld wordt.

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk van Ouwegem is eclectisch opgebouwd rond een oorspronkelijk kruiskerkje. Eind 17^e eeuw werd een noordbeuk bijgebouwd, in de 19^e eeuw een zuidbeuk. Het portaal springt iets uit. Binnen vormt de kerk een harmonisch geheel dat doorbroken wordt door de dikke pijlers van de kruisingstoren. In theorie zouden zijbeuken kunnen afgescheiden worden, maar het geheel van de ruimte, bijvoorbeeld voor grotere activiteiten zoals liturgische diensten of concerten zou hierbij verloren gaan. Bij intensiever nevengebruik wordt best de ganse kerk samen gebruikt als één ruimte, al kunnen de zijbeuken voor kleinere activiteiten dienst doen. Het omliggende kerkhof maakt uitbreiding voor dit beschermd gebouw extra moeilijk. Sanitair is aanwezig in de sacristie, maar zou idealiter worden uitgebreid als er ooit terug grotere verbouwingswerken plaatsvinden.

Aanwezige voorzieningen

- Verwarming: mazoutketel uit 1978 die aan vervanging toe is. Rooster is achteraan rechts in de kerk aangebracht.
- Elektriciteit:
- Geluids- en lichtinstallatie: in 2007 vernieuwde elektriciteit, buitenverlichting. Geluidsinstallatie werkt nog niet met USB-stick
- Sanitair: toilet achter in de sacristie, voornamelijk voor pastoor, maar in noodgevallen ook voor begrafenissen en diensten. Toilet en urinoirs buiten op het kerkhof afgebroken.
- Rechts naast hoofdaltaar een deur met erachter een boiler en kraantje

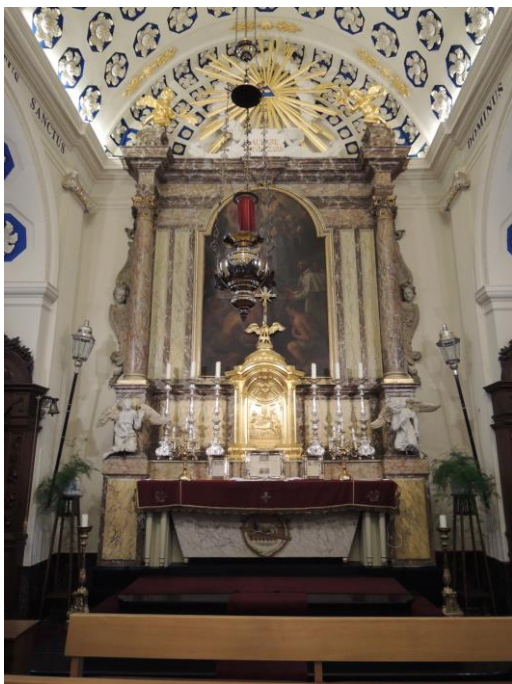
- Banken achter altaar zijn circa 5 jaar geleden aangebracht onder pastoor Vandermaelen. De stoelen werden in de kerk van Nokere verwerkt in de balustrade van het podium waarop het altaar nu is opgesteld.
- Keuken: niet aanwezig

Andere

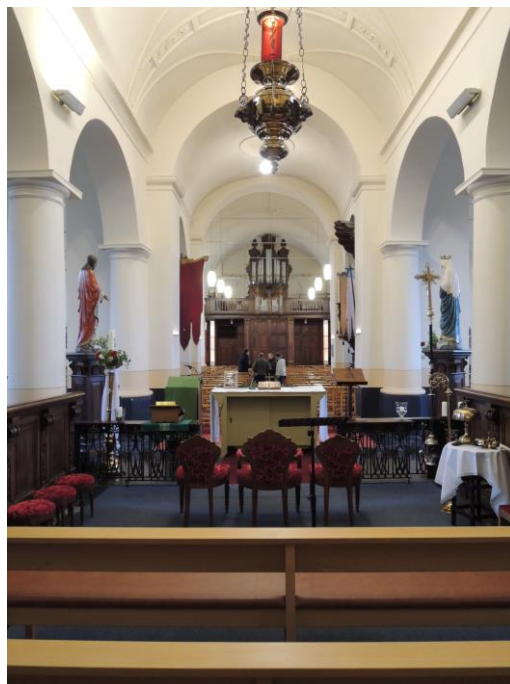
- klokken: 3 klokken niet opgeëist. Systeem Clock O Matic.
- Opbergkastje onder altaar, recent aangebracht
- Goede akoestiek
- Kerk is goed toegankelijk voor anders andersvaliden.
- sacristie: sacristie opgeborgen en in kasten nieuwe en oude kazuifels en gewaden
- Nooduitgang langs linkerzijkapel O.L.V-kapel komt direct op het kerkhof uit waar een aantal graven gelegen zijn die in noodsituaties mogelijk de doorgang kunnen belemmeren.
- Kerk heeft een waardevol interieur (beschermd, zie cultuurhistorische waarde) met in het bijzonder de Johannesschotel (cf. studie van KU Leuven over Johannesschotels) en schilderij uit het hoogaltaar en beeld van Slaafke en tradities van Orde der Trinitariërs.

Driebeukige hallenkerk met classiserend interieur. Transept van één travee en koor met aansluitende sacristie met driezijdige sluiting. Smallere zijkooren van twee traveeën met rechte sluiting.

Barok hoofdaltaar in het koor uit 1685 gewijd aan Heilige Drievuldigheid. Het koor is voorzien van achthoekige cassetten met achtbladerige rozetten.

Zicht vanuit het koor op het orgel.

Noordelijke zijbeuk.

Zuidelijke zijbeuk.

Westelijke portaal met 18de-eeuwse poortomlijsting.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand is zeer goed.

- Buitenrestauratie afgewerkt in 1999
- Binnenrestauratie afgewerkt in 2007: vernieuwde kerk ingehuldigd door Monseigneur Van Looy en E.H. Beck
- Na restauratie is recent de verf op het houten gewelf losgekomen door de trekkracht van de bogen van de middenbeuk. Als de kerk opwarmt, komt er spanning op het houten gewelf en hierdoor pelt de verf langzaam af (cf. architect Rudiger Janssens).
- Na restauratie wentelsysteem voor verlichting vanop het schip
- Klokken recent opgekuist
- Uilenbak in de toren van Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Monumentenwacht is aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw.

Het laatste rapport dateert oktober 2014 en gaf aan dat de kerk algemeen in een goede toestand was/is (vorige rapporten uit 2002, 2005, 2008 en 2011). Er werden ter plekke enkele werkzaamheden uitgevoerd:

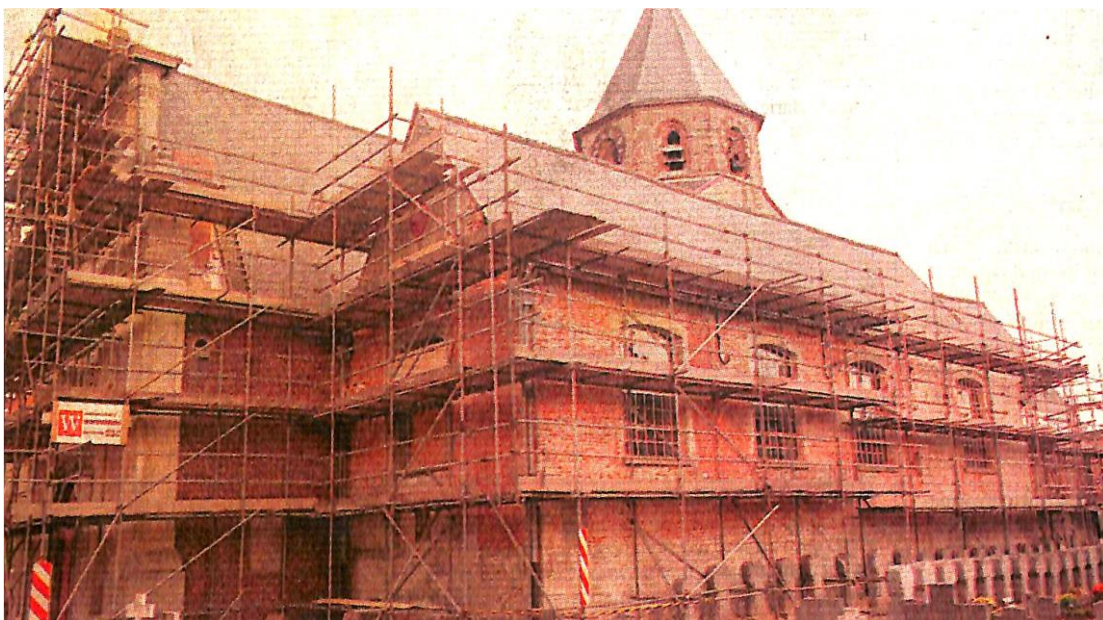
- Goten gereinigd voor controle
- Losse soldeernaden voorlopig dichten
- Verstopte vergaarbak vrijmaken

- Platen verwijderen aan de westkant, waar het Christusbeeld is opgesteld
- Duiven verwijderd en duivenwering geplaatst
- Torengaten afgedicht

Daarnaast werden ook deze dringende aanbevelingen geformuleerd:

- Onderhoudsschilderwerk aan de voordeur
- Plaatselijk het schilderwerk van het voorraam herstellen
- Losse boordplaat rechts van de oprit vastleggen
- Traptoren reinigen (na vervuiling door duiven)
- Losgekomen pleisterwerk van de topgevel dichtpleisteren

De kerkfabriek heeft de voorbije jaren, in het kader van de meerjarenbegroting reeds enkele van deze aanbevelingen opgevolgd.

Restauratiecampagne gestart in 1982 en afgerond in 2007.

2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het kerkgebouw

Georiënteerde dorpskerk met omringend kerkhof, mooi ingeplant op de hoek met Ouwegemstraat, aan de steenweg afgesloten door fraaie ijzeren hekken op lage bakstenen voet, achteraan door een hoge gewitte bakstenen muur. Toegang tussen bakstenen pijlers aan zuidzijde en via een arduinen trap van zes treden en zware hoekpostamenten in noordoostelijke hoek.

Verlichting 's avonds: Bij de restauratie zijn spots aangebracht rond de kerk om de toren en kerk extra te verlichten. Deze grondspots zijn echter uitgeschakeld omdat er vochtinsijpeling plaatsvond.

Bereikbaarheid en aanwezigheid van parking

- Bereikbaarheid via openbaar vervoer
- Station NMBS in Zingem
- Belbus van De Lijn in Ouwegem
- Kleine parkeerplaats aan toneelzaaltje achter de kerk
- Op 150 m van de kerk is er een ruime parking die onder meer gebruikt wordt door de mensen die hetzij in het "Gemeenschapscentrum De Griffel", hetzij in de kerk aan activiteiten deelnemen.

Omgeving

De kerk ligt in het centrum van het dorp. Bij de dorpskernvernieuwing worden idealiter al deze gebouwen meegenomen in de oefening, inclusie de groene zone tuin voormalige pastorie, waar een lokaal van de "Hofbolders Ouwegem" en petanqueterreinen zullen worden ingericht.

Het kerkhof

- Nog steeds begravingen rond de kerk
- Geen centrale begraafplaats in Zingem, te bekijken bij fusie met Kruishoutem
- Groot aantal graven in 2013 geruimd
- Rondgang uit jaren '60 van H. Johannes rond de kerk
- Graven van oud-strijders en enkele monumentale graven bewaard rond de kerk

De pastorie: recent verkocht en project van architect Dirk Martens. Tuin van de pastorie is wel in eigendom van de gemeente. Het gemeentebestuur wil deze tuin via een smalle doorgang (zie plannetje) koppelen aan de site van kerk en kerkhof.

Voormalig toneelzaaltje:

- Gelegen tussen kerk, kleine parking en voormalige pastorie
- Verkocht door vzw Parochiale Werken aan architect Martens samen met pastorie

Voormalig klooster

- Vzw Kinderopvang

Gemeenschapscentrum "De Griffel" (Ouwegemsesteenweg 90, 9750 Ouwegem)

- Accommodatie: Keuken, Zaal 1 (groot), Zaal 2 (klein), Zaal 3 (klein), Mobiele wand tussen de zalen verwijderen, Bovenzaal, Make-upruimte (kelder), Regieruimte, Grasplein, Podium.
- Activiteit: vergadering, repetitie zang-/muziek-/toneelvereniging, voorstelling zang-/muziek-/toneelvereniging, tentoonstelling, eefestijn, fuif/bal, e.a.
- Gemeentelijke infrastructuur.

Vrije basisschool Ouwegem (Molendamstraat 8a, 9750 Ouwegem)

- Accommodatie: turnzaal (± 200 pers.), refter (± 60 pers) en speelweide
- Activiteiten: vergadering, repetitie zang-/muziek-/toneelvereniging, voorstelling zang-/muziek-/toneelvereniging, tentoonstelling, eefestijn, e.a.
- Gemeentelijke infrastructuur.

Onze-Lieve-Vrouwkapel (Landegemstraat, 9750 Ouwegem)

- Deze kapel zou omstreeks 1875 opgericht zijn door metselaar Petrus Van Parijs in de tuin van Eugeen Vander Eecken, handelaar in Ouwegem, en wonende in de Landegemstraat. Ze ging over in de handen van verschillende eigenaars. In de loop van de tijd verviel de kapel volledig, maar ze werd in 1989 op initiatief van de kerkraad in haar originele staat hersteld, door vrijwilligers van KWB Ouwegem onder leiding van ereburgemeester Julien Moerman.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Liturgische activiteiten

Tot juli 2017 nog 1 viering per maand met circa 30 à 40 aanwezigen, bij misintenties tot 100 mensen aanwezig bij deze viering. Op hoogdagen en kerstmis meer aanwezigen.

Deze kerk is voorzien als zusterkerk in de nieuwe parochie Kruishoutem, Zingem en Wortegem-Petegem en kan, mits nevenbestemming, nog gebruikt worden voor begrafenissen, huwelijken en occasionele vieringen.

Andere diensten met belang voor ruimere gemeenschap

- Schoolvieringen
- Zielmis op maandag van Fluitjeskermis of Drievuldigheidskermis in mei of juni, zondag na Pinksteren
- Kermis laatste zondag van augustus
- Om de drie jaar viering op 11 november
- Paardenommegang Johannes De Doper op zondag na 2 juni

Niet-liturgische activiteiten

- Boekvoorstelling van Marc De Bel
- Concerten van muziekverenigingen, bijvoorbeeld dubbelconcert van Fanfare van Gavere en Harmonie van Zingem op 16 mei 2016

Fluitjeskermis Ouwegem

- De Sint-Jan-Baptistkerk in Ouwegem is één van de weinige kerken waar een beeld van een "Slaafke", naast andere verwijzingen naar de Orde van de Trinitariërs, te vinden is. Deze Orde had te maken met het vrijkopen of ruilen van christene gevangenen of slaven uit de handen van de Moren en de Saracenen. Het ging om bemanningsleden van koopvaardijsschepen die vooral in de periode van de 16de en 17de eeuw op de Middellandse zee door moslims werden aangevallen en geënterd.

Deze bemanningsleden die als slaven werden verkocht, werden met geld dat door de Trinitariërs en de daaraan gekoppelde confrérieën werd ingezameld, vrijgekocht. Zo werd er in 1641 door Bisschop Antonius Triest ook een dergelijke confrérie opgericht in de kerk van Ouwegem. De vrijgekochte “slaven” werden in die tijd dan triomfantelijk verwelkomd en hun komst werd door een fluitspeler aangekondigd. Stoetsgewijs werden ze dan naar de kerk begeleid waar een misviering als bedanking werd opgedragen.

- De jaarlijkse “fluitjeskermis” in Ouwegem die het eerste weekend na Pinksteren doorgaat, heeft daar betrekking op. Al vele jaren worden naar aanleiding van “fluitjes kermis” op ambachtelijke wijze snoepjes in de vorm van fluitjes gemaakt en verkocht. Bovendien hebben de leden van het plaatselijke feestcomité van “fluitjes kermis” jaren geleden een bier laten brouwen dat als “Slaefke” (Aughems Fluytjesbier) gekend is. Het bier is op kleine schaal gecommercialiseerd en is verkrijgbaar in de lokale Spar Supermarkt (houten bakjes met 12 flesjes). Het bier wordt momenteel op een artisanale wijze geproduceerd in Brouwerij De Graal in Brakel.

Varia

Interesse vanuit lokale actoren

- interesse vanuit feestcomité van Fluitjeskermis en Slaefkesbier
- Idee van artisanale brouwerij, stopplaats voor toeristische groepen in de kerk
- Idee van onderbrengen van archief of lokaal heemkundige kring in de kerk
- Idee van gebruik van de kerk door school, vb. computerlessen

De kerk kan toeristisch (Slaefkesbier, Fluitjeskermis, Johannesschotels, vitrines, etc.) meer in de verf worden gezet.

De kerk is niet aangesloten bij de vereniging Open Kerken. Er wordt momenteel door de kerkraad wel nagedacht hoe de kerk systematisch kan worden opengesteld (vb. door aanbrengen van elektronische beveiliging).

Activiteiten rond het Slaefkesbeeld.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Zingem	Sint-Bavo	parochiekerk
Huise	Sint-Petrus en Urbanus	Nevenbestemming met evaluatie in 2022
Ouwegem	Sint-Jan-Baptist	Nevenbestemming met evaluatie in 2022

De gemeente Zingem telt **drie kerkgebouwen**: de Sint-Bavokerk te Zingem, de Sint-Petrus en Urbanuskerk te Huise en de Sint-Jan-de-Doperkerk te Ouwegem.

Tussen december 2016 en mei 2017 maakte de Gemeente en het Centraal Kerkbestuur Zingem, met begeleiding van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC), werk van een **gedragen toekomstvisie** op deze drie kerken. Deze oefening is enerzijds het gevolg van de hervormingen aangaande de vorming van de “nieuwe parochies” binnen Bisdom Gent, anderzijds een antwoord op de verplichting vanuit het Agentschap Onroerend Erfgoed om een kerkenbeleidsplan op te stellen voor kerken die beschermd zijn als monument (alle kerken van de gemeente Zingem).

Pastoraal plan

Vertrekpunt voor de discussie over de toekomst van deze kerken met alle betrokkenen is het **pastorale plan** voor de nieuwe “Parochie in Kruishoutem, Wortegem-Petegem, Zingem” dat in november 2016 vormelijk werd gefinaliseerd (zie bijlage). In dit pastorale plan wordt aangegeven dat binnen het nieuwe grote dekenaat Oudenaarde en de nieuwe parochie Kruishoutem, Wortegem-Petegem en Zingem:

- de **Sint-Bavokerk te Zingem** zal fungeren als **ankerkerk**. Deze kerk blijft dus voor onbepaalde duur **parochiekerk** met een wekelijkse eucharistieviering in het weekend. In deze ‘liturgische kerk’ kunnen ook dopen, communies, vormsels, huwelijken, uitvaarten en andere liturgische vieringen doorgaan.
- de **Sint-Petrus en Urbanuskerk te Huise** en de **Sint-Jan-de-Doperkerk te Ouwegem** een maandelijks zondagsviering zullen hebben tot medio 2017 en daarna uitvaarten, huwelijken en occasionele vieringen mogelijk zijn zolang ze niet herbestemd zijn. Deze ‘zusterkerken’ zijn vanaf 1 juli 2017 **vatbaar voor neven- of herbestemming**.

Gevolgdewerkwijze met werkgroepen

Na een algemeen startmoment in december 2016 werden een kerkelijke en burgerlijke werkgroep samengesteld die tussen januari en mei 2017 bespraken hoe van het pastorale plan te komen tot een gemeentelijk kerkenbeleidsplan. De **kerkelijke werkgroep** bestond uit de voorzitters van de drie kerkfabrieken, de pastoor, deken, vertegenwoordigers van het CKB en het parochieteam. De **burgerlijke werkgroep** was samengesteld uit de burgemeester, de bevoegde schepenen en ambtenaren en vertegenwoordigers uit de verschillende fracties van de gemeenteraad. In elke werkgroep werd een stand van zaken opgemaakt over de verschillende toekomstvisies en werd aangegeven dat de mening van parochianen en burgers over de drie kerken diende meegenomen te worden in de algemene consensusvisie.

Resultaten van de bevraging bij de bevolking in de 3 kerken

In februari 2017 werden dan ook in de kerken drie afzonderlijke **contactmomenten** gehouden waarbij de brede bevolking werd gepolst naar hun toekomstideeën voor de kerken van Zingem, Huise en Ouwegem. Na een algemene introductie (plenum) werd in gemengde gespreksgroepen (circa 6 à 7 mensen per tafel, telkens tussen circa 35 à 55 mensen per kerk) gepeild naar (1) de huidige plaats van de kerken in het dorpsgebeuren, (2) de vraag hoe en op welke termijn een neven- of herbestemming voor de kerken van Huise en Ouwegem ingevuld kan worden. Samenvatting brachten deze sessies (zie bijlage) de volgende resultaten op:

Sint-Bavokerk Zingem

Deze kerk zal **parochiekerk** blijven binnen de gemeente Zingem. De vijf groepen geven een aantal opmerkingen mee over de pastoraal (doorgegeven aan parochieteam) en geven suggesties welke activiteiten qua **valorisatie** de cultuurhistorische waarde van dit kerkgebouw kunnen versterken. Het belang van een Open Kerk zijn, zeker op de marktdag vrijdag, wordt benadrukt. Er wordt aangegeven dat initiatieven zoals concerten, lezingen, orgelspel en culturele activiteiten van verenigingen frequenter kunnen doorgaan in de kerk. Er komt de suggestie voor het occasioneel organiseren van een koffiestop, het opstellen van kraampjes van Bond Zonder Naam en het gebruik van de kerk als studeerruimte voor studenten. Algemeen wordt aangegeven dat er meer toeristisch kan ingezet worden op de(ze) kerk(en): uitwerken van gidsje, QR-code, wegwijzers, fietstocht en/of autotour, etc.

Sint-Petrus en Urbanuskerk Huise

Voor deze kerk lag de vraag voor of en op welke termijn een neven- of herbestemming dient te worden uitgewerkt. De zes groepen geven allen aan voor een **nevenbestemming** te opteren indien dit haalbaar is. Naast de ruime vraag voor het continueren van begrafenissen, huwelijken, de Adelardusviering en de jaarlijkse kermismis en de nood aan een ruimte om eens stil te vallen, worden heel wat suggesties qua nevenbestemming gedaan. De gespreksgroepen benadrukken het gewijde karakter van en de emotionele band met de

kerk, middelpunt en bindmiddel van het dorp. Aangezien er achter de kerk een nieuw gemeentecomplex (KSA-lokaal, bibliotheek en zaaltje) komt, wordt gesuggereerd het ruime schip van de kerk van Huise voor grotere socio-culturele activiteiten te gebruiken: tentoonstellingen, recepties, concerten, promotie van toerisme, verschillende activiteiten door de verenigingen van Huise waarvoor wel goede afspraken dienen gemaakt te worden.

Sint-Jan-de-Doperkerk te Ouwegem

Ook voor deze kerk lag de vraag voor of en op welke termijn een neven- of herbestemming dient te worden uitgewerkt. De zes groepen geven aan voor een **nevenbestemming** te opteren indien dit haalbaar is. De fluitjeskermis en het Slaefkesbier hebben een belangrijke link met de kerk en kunnen nog verder gepromoot worden. Door de kerk systematischer open te stellen, kan het rustaspect en de erfgoedwaarde van de kerk (vitrines, Slaafkesbeeld en schilderijen van de Trinitariërs gelinkt aan kerk en dorp) nog verder benadrukt worden. Nevenactiviteiten zoals gebruik door de school, tentoonstellingen, zangactiviteiten, stopplaats voor toeristische groepen, grote en kleine concerten, voordrachten, archiefruimte, rondleidingen, etc. kunnen worden gecombineerd met de ontwikkeling van het achterliggende pleintje “Hof van de Pastorij”.

Stuurgroep-beslissing voor elke kerk

Deze resultaten werden besproken in de kerkelijke en burgerlijke werkgroepen en tot slot in een gezamenlijke **stuurgroepvergadering** in april 2017. In onderling overleg en met **algemene consensus** werd voor het kerkenbeleidsplan de volgende principiële beslissing genomen:

- de Sint-Bavokerk **Zingem** blijf onveranderd **parochiekerk** maar hier zal verder ingezet worden op valorisatie.
- voor de Sint-Petrus en Urbanuskerk **Huise** en de Sint-Jan-de-Doperkerk te **Ouwegem** is op langere termijn herbestemming mogelijk, maar worden in de **volgende 5 jaar** alle kansen gegeven aan **nevenbestemming**. De algemene vraag naar het continueren van begrafenissen, huwelijken en occasionele vieringen in deze zusterkerken en de nood aan een plaats om even stil te vallen worden zo gecombineerd met het stimuleren van het initiatief van de lokale verenigingen. Deze activiteiten zullen na 5 jaar geëvalueerd worden en kunnen ook de basis vormen voor een volwaardige nieuwe invulling, in het belang van de dorpsgemeenschap en het gemeenschapsleven in het algemeen.
- De nevenbestemming van de kerk van Huise zal focussen op het toeristische en socio-cultureel potentieel van deze kerk. Op termijn werkt de aanvullende bestemming naar een toeristisch onthaal en informatiecentrum toe. Een concrete aanvullende invulling zou bijvoorbeeld fietsenverhuur aan de kerk kunnen zijn.
- De nevenbestemming van de kerk van Ouwegem zal focussen op het privaat-publieke gebruik van dit kerkgebouw dat een grote aantrekkingskracht heeft als stilteplek.

Verdere uitwerking van dit plan

De stuurgroep, bestaande uit de kerkelijke en burgerlijke werkgroep (aldus kerkfabrieken, parochieteam, Gemeente en vrijwilligers uit de parochies) engageert zich om een “**werkgroep kerkgebouwen**” op te richten die de uitvoering van de nevenbestemming van de kerken van Huise en Ouwegem en de valorisatie van de kerk van Zingem verder zal opvolgen en stimuleren. Deze werkgroep kan aangevuld worden met mensen die zich hiervoor willen engageren. De volgende concrete acties zullen daarbij worden ondernomen:

- duidelijke **communicatie** omtrent de mogelijkheden in de drie kerkgebouwen: verenigingen en stakeholders moeten weten dat nieuwe initiatieven mogelijk zijn.
- organiseren van een **infosessie** over dit kerkenbeleidsplan om proces in gang te zetten.
- **stimuleren** van nieuwe **initiatieven**, suggesties en activiteiten van passend gebruik
- uitwerken van **duidelijke afspraken** (gebruiksovereenkomst, huishoudelijk reglement) omtrent wat wel en niet kan doorgaan in de kerken.
- de drie kerken zo frequent mogelijk openstellen voor bezoekers, indien mogelijk aan te sluiten bij **Open Kerken** en in te zetten op veiligheidszorg in functie hiervan.
- nemen van initiatieven i.v.m. **toeristische ontsluiting** van de **drie kerken** in overleg en samenwerking tussen de kerkfabrieken en de Dienst Cultuur van de Gemeente Zingem. Elk van de drie kerken heeft troeven die meer kunnen worden uitgespeeld.
- overeenkomst van het gebruik van (en inrichten in functie van) het **sanitair** van het nieuwe gemeentecomplex achter de kerk van Huise voor grotere activiteiten in het schip van de kerk.
- bekijken van de mogelijkheden voor het verbinden van het project “**Pleintje Hof van de Pastorij**” (boldertent en dorps huis) te Ouwegem met het toekomstig socio-cultureel gebruik van het kerkgebouw en het gebruik van het sanitair, waarbij aandacht wordt gegeven aan de doorgang tussen de twee percelen.
- bekijken bij de besprekingen in 2019 van de volgende **meerjarenbegroting** (2020-2015) hoe de nevenfunctie ook financieel kan ingepast worden.
- bekijken hoe de aanvullende functie van cultuur- en toerismekerkerk te Huise kan ingepast worden in de opmaak van het **beheersplan** dat een noodzakelijke basis is voor de opmaak van een restauratiedossier voor deze kerk.
- Qua mogelijke architecturale ingrepen wordt afgesproken geen grote substantiële wijzigingen aan te brengen in de structuur van de gebouwen (cf. monumentenstatuut) zodat deze ten allen tijde tot hun oorspronkelijke staat kunnen worden teruggebracht.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien er wijzigingen moeten aangebracht worden, worden deze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van Gent en door de gemeenteraad.